

DARBININKAS

XLV NR. 64. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJIS - SEP., 16, 1960 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

CHRUŠČIOVAS ir Manhattano sala

Buvo užpuolę rykčiai, o dabar - karo nusikaltėliai

Uosto darbininkai ir veteranai priekyje pasipriešinimo prieš Nikitos gaują

Chruščiovas skaudžiai pajuto valstybės departamento pranešimą, kad Chruščiovas gali laisvai judėti tik Manhattano saloje. Dar laive "Baltikoje" jis skundėsi anglų žurnalistams, kad "tai reišminga" ir santykių negerina. O Sovietų atstovas davė formalų protestą. Apribojimas Manhattanu esąs ir "ne teisėtas" ir "nedraugiškas" ir varžo delegacijos veikimą. Reikalavo, kad Chruščiovui būtų leista lankyti Glen Cove, L.I., kur yra Sovietų vila.

Valstybės departamentas tuojau pat protestą atmetė, pažymėdamas, kad kelionės už Manhattano ribų nėra susijusios su veikla Jungtinių Tautų, į kurias Chruščiovas atvyksta.

Kas bus pakviesti į Washingtoną?

Į Jungt. Tautų sesiją atvyksta taip pat Nasseris, Titas, Castro ir daugumas satelitų galvų. Washingtone svarstoma, kas iš atvykusių galėtų būti pakviestas į Washingtoną. Chruščiovas neminimas. Minimi Tito ir Nasseris.

Trumano apgailestavimas
Trumanas dėl Chruščiovo atvykimo apgailestavo vieno dalyko: kad Chruščiovas neatvyko tuo metu, kada New Yorką lankė Donna hurikanas — tai būtų buvęs jam puikus pasveikinimas.

JUNGTINĖSE TAUTOSE

— Chruščiovas pranešė, kad jis apsigyvens ne Waldorf Astoria, bet Sovietų atstovybėje prie Jungtinių Tautų.

— Prez. Eisenhoweris Jungtinėse Tautose kalbės rugsėjo 22, prieš kalbant Chruščiovui. Pirmas žodis priklausys Brazilijai, antras Amerikai. Anglija pritarė minčiai, kad prezidentas kalbėtų prieš Chruščiovą.

— New Yorko uosto darbininkų unija atsisakė patarnauti Chruščiovo laivui, kai jis atplauks į uostą.

— Chruščiovas kreipėsi į Hammarskjöldą, kad parūpintų jam leidimą laisvai judėti ir už Manhattano. Hammarskjöldas atsisakė.

— Castro, o taip pat Albanijos ir Vengrijos galvos tegalės judėti tik Manhattane, kaip ir Chruščiovas.

— Macmillanas taip pat atvyks kalbėti apie nusiginklavimą.

RINKIMŲ FRONTE

Kennedy naudai?

Gallupo instituto naujausias tyrimas rodo, kad nuotaukos svyruoja Kennedy naudai: 48 proc. prieš 47,5 neapsisprendus. Jei neapsisprendę būtų padalyti pusiau, tai už Kennedy 51 proc., už Nixoną 49.

— Ginčas dėl religijos eina labiau Kennedy naudai.

— Liberalų partija rugsėjo 13 pasisakė remianti demokratų kandidatus.

— Nixono patarimu, Cabot Lodge kalba popietinėm valandom taikydamas labiausiai į moteris, šeimininkes. Nixonas eina su šūkiu, kad žmonės balsuotų ne už partiją, bet už asmens darbus ir jo žadamą programą.

— Dr. Jonas Paplėnas rugsėjo 12 staiga mirė Chicagoje. Palaidotas šv. Kazimiero kapinėse rugsėjo 15. Velionis buvo žinomas tautininkų veikėjas, vadovybės narys.

Kaip Amerikos visuomenė ruošiasi sutikti Chruščiovą?

Chruščiovas atvyksta "Baltika" laivu pirmadienį, rugsėjo 19, 8 val. ryto į East River prieplauką 23.

1. Nelaukiama svečių piketuoti pasiroš ILA (International Longshore Association) uostų darbininkai ir tarnautojai su mažais laiveliais ir kuteriais.

2. Iš laivo išlipantį Nikitą

ir jo svitą piketuoti renkasi visi su plūktais ir šūkliais. Tuo pačiu metu demonstracijos ruošiamos prie Sovietų delegacijos prie Jungtinių Tautų rūmų 68th St. ir Park Ave. Šias demonstracijas ruošia Conference of the American of Central and Eastern European Descent ir American Friends of Captive Nations.

3. Sekmadienį, rugsėjo 18,

organizuojama motorizuota protesto eiseną (motorcade) 3 val. popiet iš 96th St. į Park Ave. iki Sovietų delegacijos rūmų. Organizuoja American Action Committee, vadovauja karo veteranai. Smulkesnių informacijų galima gauti telefonu AX 1-5158. Demonstracijoje kviečiami dalyvauti automobiliais, dviračiais, motociklais. Demonstracija pro Sovietų delegacijos rūmus (68 gatvė ir Park Ave.) vyks iki Jungtinių Tautų. Atvykantieji iš Queens ir Brooklyno galės į procesiją įsijungti ir vėliau, tik reikia pasiskambinti tel. AX 1-5158.

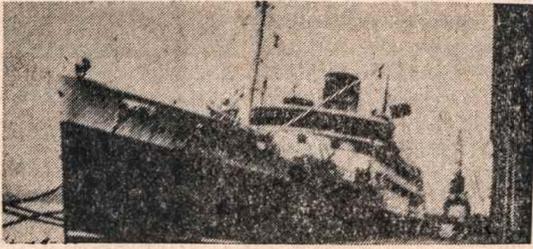
4. Antradienį, rugsėjo 20, 2:30 val. kviečiamas mitingas prie Jungtinių Tautų rūmų, United Nations Plaza, 769 First Ave., prie vėliavų nuleidimo ceremonijų. Tos pat dienos 8

val. vak. Carnegie Endowment rūmuose ruošiamas 20 metų rusų pavergtų tautų minėjimas.

5. Kasdien, iki Chruščiovas bus Amerikoje, nuo 6 iki 9 val. vak. bus protesto mitingai United Nations Plaza ir prie Sovietų delegacijos rūmų 68 St. ir Park Ave., New Yorke.

PRANEŠIMAS LIETUVIAMS

Amerikos akcija ryšium su Chruščiovo atvykimu ruošia didelės demonstracijas rugsėjo 18 3 val. popiet. Visi lietuviai renkasi Fifth Ave. ir 43 St. Demonstracijos bus milžiniškos, nes prisideda visi veteranai. Todėl prašoma kuo daugiau lietuvių dalyvauti. Amerikos akcijos centras veikia Baltų laisvės namuose. Ten kiekvieną vakarą 7:30 vyksta posėdžiai, kur galima gauti informacijų.

BALTIKA — šiuo laivu atplaukia Nikita ir kiti karo nusikaltėliai

PAGRINDINĖ CHRUŠČIOVO ATAKA N. Y., PAGELBINĖ — EINA BERLYNE

Berlyno srityje padidėjo Sovietų spaudimas sykiu su politiniu spaudimu Afrikoje ir J. Tautose. "Vakarų Berlynas (tik Vakarų!) turi būti laisvas miestas". Tą Chruščiovo reikalavimą vykdant pirmiausia mėginama išstumti iš vakarų Berlyno Vakarų Vokietijos įtaką. Tam reikalui rytų Vokietija išleido taisykles: kiekvienas iš Vakarų Vokietijos, norėdamas eiti į rytų Berlyną, turi gauti Rytų Vokietijos policijos leidimą.

Naujas reikalavimas dėl pasų
Rugsėjo 13 rytų Vokietija pa-

pildė reikalavimus: rytų Vokietija nepripažįsta vakarų Vokietijos išduotų pasų, kuriais dabar gyvena vakarų Berlyno gyventojai.

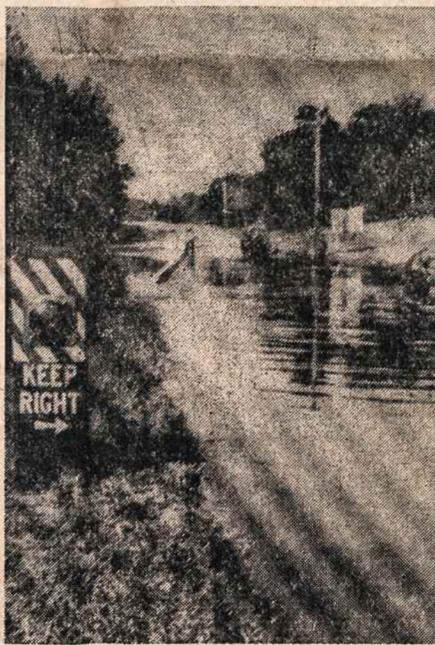
Tą pat dieną, tik spėjus paskelbti minėtą reikalavimą, Sovietų karinis atstovas Berlyne Zacharovas atmetė Vakarų protestus prieš susisiekimo varžymą. Sovietų atstovas pareiškė: rytų Vokietija turi pilną teisę kontroliuoti savo žinioje esančią teritoriją.

Dėl oro koridorių
Dar ir daugiau: Sovietų atstovas išpėjo Amerikos, Anglijos, Prancūzijos karinius atsto-

vus "nepiktinaudoti" oro koridorių į Berlyną ir neleisti skristi "revanšininkams" bei "militaristams". Suminėjo ir konkrečiai — vakarų Vokietijos prezidentą Lübckę. Oro koridoriai skirti esą tik sąjungininkų įgulų reikalams.

Vakarų vokiečių atsakymas

Vakarų Vokietijos pramonininkai pritarė vicekanclerio Erhardo raginimui ir į rytų Vokietijos susisiekimo varžymus atsakyti prekybinių ryšių su rytų Vokietija boikotu.

DONNOS HUMORAS LAKE SUCCESS, L.I. — Laikykis dešinės, vadinasi lįsk į vandenį, kuriuos suplakė hurikanas.

Kongo valdžią perėmė kariuomenė

Kongo kariuomenės vadas pulk. Joseph Mobuto rugsėjo 14 paskelbė per radiją, kad kariuomenė perima Kongo valdžią. Lumumba esąs pabėgęs į Stanleyville. Prezidentas paleidęs 1 mėnesiui parlamentą ir senatą. Ar Mobuto pats valdys, ar valdys prezidentas ir jo paskirtas naujas min. pirmininkas Ileo, neaišku.

Pulk. Mobuto buvo paskirtas kariuomenės vadu min. pirm. Ileo vietoj gen. Lundula, kuris buvo paleidęs Lumumbą iš kailėjimo.

Jungtinės Tautos atmetė Lumumbos atstovą.

Jungtinės Tautos nuėmė blokadą nuo radijo stoties. Pirmasis tuo pasinaudojo prezidentas.

TIKĖJIMAS IR GYVENIMAS

Katalikų mokyklos auga

Vienas iš septynių mokinių Amerikos pradinėse ir aukštesnėse mokyklose yra katalikų mokykloje. Naujai stojančių į pradines mokyklas skaičius parapinėse mokyklose jau pralenkė viešųjų mokyklų stojančių skaičių.

— Amerikos katalikų misijų sekretoriatas Washingtono trijų dienų konferencijoje nutarė sustiprinti moralinę, švietimo ir materialinę paramą pietų Amerikai.

— Blue Cross nuo lapkričio 1 pakels mokesčius 33,45 proc. Klientų turi 7,200,000.

— Ethel, naujas hurikanas, pasirodė virš Louisianos.

dento Kasavubu ministeris. Leido taip pat aerodromais naudotis privatiems lėktuvams. J. Tautų kariuomenės kontrolė sumažinta po to, kai sekmadienį Ghanos kariuomenė pasitraukė nuo radijo stoties.

Ghanos vyriausybė rugsėjo 13 pranešė Hammarskjöldui, kad ji pasiryžusi savo kariuomenę atitraukti iš J. Tautų kontroliavimo ir perduoti Lumumbai. Nasseris taip pat pranešė rugsėjo 12, kad savo kariuomenę atitrauks, jei Lumumbai nebus duotos laisvos rankos.

Jungtinių Tautų prestižas ir čia dyla, kada jos karinės jėgos ima kriksti. Maskvos satelitų kariuomenė tegali tarnauti ne Jungtinių Tautų politikai vykdyti, bet tik Maskvos.

MSGR. EDWARD SWANSTROM paskirtas vyskupu augžiliauru New Yorko arkivyskupu kard. Spellmanui.

Didžiausias Amerikos išdavimas nuo Fuchso laikų

Išdavikų ir bėglių Martin ir Mitchell bylą rugsėjo 14 pradeda priešamerikinei veiklai tirti komitetas. Apsaugos departamentas mėgino sumažinti pabėgėlių reikšmę Amerikos apsaugai, tačiau Newsweek kartoją demokratų lyderio J. W. McCormack pareiškimus, kurie kalba ką kita.

Ar jų pabėgimas pakenkė Amerikos saugumui? — Labai pakenkė. Kai kurie vyriausybės žmonės tvirtino, kad tokios žalos nebuvo padaryta nuo laikų Klaus Fuchso, kuris pabėgo su atomo paslaptim. Sovietams dabar žinomi amerikiečių kodai.

Ar saugumo paslaptys buvo bėglimas žinomas? — Pakenkamai. Jų darbas buvo išsifruoti Sovietų pranešimus, sugautus per radiją. Ten, kur jie

dirbo — Fort Meade, buvo atsiunčiami ir pranešimai, užregistruoti lėktuvų U-2. Tie pranešimai Mitchell ir Martin buvo prieinami. Jiem buvo žinomi taip pat visi punktai, iš kurių Sovietų pranešimai buvo sekami.

Ar jiem buvo žinomas U-2 lėktuvo skridimas? Nežinia, ar jiem iš anksto buvo žinomas Powers skridimas. Bet arketesnių skridimų pranešimai buvo žinomi, ir jie buvo susirišę su rusais dar prieš Powers skridimą. Pentagonas žino taip pat, kad Sovietų radaras sekė Powers U-2 skridimą anksčiau, nei jis perskrido Sovietų sieną.

B. F. Mitchell ir H. Martin biografijoje Newsweek tarp kitų dalykų pastebi, kad ir vienas ir antras buvo bedieviai fanatikai.

A. A. PROF. DR. KAZYS PAKŠTAS

Prof. dr. Kazys Pakštas mirė rugsėjo 11, sekmadienį, 2:30 val. ryto Chicagoje pas savo gimines, kur buvo apsištosęs nuo atvykimo į Ateitinių kongresą.

Mirtis buvo staigi — širdies smūgis.

Palaidotas trečiadienį, rugsėjo 14, Chicagoje šv. Kazimiero kapinėse.

Paliko žmoną, kurią buvo vedęs pernai po pirmosios žmonos mirties.

VELIONIS GYVENIMO IR VEIKIMO PAGRINDINĖS DATOS:

Gimė 1893 Užpaliuose, Utenos apskr. Gimnaziją baigė 1911 ir dirbo Kaune S. Banaičio spaustuveje.

1913 išbėgė į Ameriką. Atkakliai dirbdamas, 1914 — 18 Valparaiso, Ind., ir Fordhamo, N. Y., universitetuose baigė sociologijos mokslus. Tuo pačiu metu buvo "Vyties" redaktorius (1915 - 16) ir Tautos Fondo gener. sekretorius (1916-18).

1918 - 23 Sveicarijoje kaip Amerikos Lietuvių Tarybos delegacijos sekretorius. Ten 1923 Friburgo universitete baigė geografijos mokslus daktaro laipsniu. Ten artima pažintis ir bičiulystė su St. Salkauskiu.

1923 - 24 vėl Amerikoje: Darbininko redaktorius (Bostone), 1924 - 25 Draugo redaktorius Chicagoje.

Maskva rengiasi užpulti JAV atomais nuo 1955

Kongreso komisijoje, kuri tiria priešamerikinę veiklą, rugsėjo 14 liudijo Sovietų jūrų kapitonas N. F. Artamonov:

Nuo 1955 vasario Sovietų strategija paremta doktrina apie staigų užpuolimą atominiais ginklais. Šita doktrina buvo paskelbta leidiny, kuris buvo platinamas tik tarp karininkų. Sovietai puls, jei tik matys, kad gali laimėti staigiu smūgiu.

Artamonov taip pat liudijo, kad sovietiniai žvejybiniai laivai Atlante buvo skirti šnipinėti ir turėjo visus tam reikalingus aparatus.

Artamonov pabėgo 1959 birželį iš Gdynės, kur jis turėjo apmokytą lenkus jūrininkus.

N. F. ARTAMONOV, sovietų kapitonas bėglys

1925 - 39 geografijos profesorius Lietuvos universitete Kaune. Tuo pačiu metu 1928-31 profesorius Rygos universitete; 1930 - 40 Ateitinių Federacijos vyriausiasis vadovas; Lietuvos geografijos draugijos pirmininkas; Lietuvių - švedų draugijos pirmininkas.

Nuo 1939 vėl Amerikoje: 1939 - 41 lektorius Kalifornijos universitete vasarinėje sesijoje, 1943 - 44 profesorius Carleton kolegijoje Northfield, Minn., 1947 - 48 armijos kursuose Monterey, Cal., 1949 Duquesne universitete Pittsburghe, nuo 1953 Steubenville.

Protarpiais gausios geografinės kelionės po Afriką, pietų Ameriką, Kanadą, kelionės su paskaitom po Skandinaviją; lankėsi ir Sovietų Sąjungoje.

1913 išbėgė į Ameriką. Atkakliai dirbdamas, 1914 — 18 Valparaiso, Ind., ir Fordhamo, N. Y., universitetuose baigė sociologijos mokslus. Tuo pačiu metu buvo "Vyties" redaktorius (1915 - 16) ir Tautos Fondo gener. sekretorius (1916-18).

1918 - 23 Sveicarijoje kaip Amerikos Lietuvių Tarybos delegacijos sekretorius. Ten 1923 Friburgo universitete baigė geografijos mokslus daktaro laipsniu. Ten artima pažintis ir bičiulystė su St. Salkauskiu.

1923 - 24 vėl Amerikoje: Darbininko redaktorius (Bostone), 1924 - 25 Draugo redaktorius Chicagoje.

1925 - 39 geografijos profesorius Lietuvos universitete Kaune. Tuo pačiu metu 1928-31 profesorius Rygos universitete; 1930 - 40 Ateitinių Federacijos vyriausiasis vadovas; Lietuvos geografijos draugijos pirmininkas; Lietuvių - švedų draugijos pirmininkas.

Nuo 1939 vėl Amerikoje: 1939 - 41 lektorius Kalifornijos universitete vasarinėje sesijoje, 1943 - 44 profesorius Carleton kolegijoje Northfield, Minn., 1947 - 48 armijos kursuose Monterey, Cal., 1949 Duquesne universitete Pittsburghe, nuo 1953 Steubenville.

Protarpiais gausios geografinės kelionės po Afriką, pietų Ameriką, Kanadą, kelionės su paskaitom po Skandinaviją; lankėsi ir Sovietų Sąjungoje.

1913 išbėgė į Ameriką. Atkakliai dirbdamas, 1914 — 18 Valparaiso, Ind., ir Fordhamo, N. Y., universitetuose baigė sociologijos mokslus. Tuo pačiu metu buvo "Vyties" redaktorius (1915 - 16) ir Tautos Fondo gener. sekretorius (1916-18).

1918 - 23 Sveicarijoje kaip Amerikos Lietuvių Tarybos delegacijos sekretorius. Ten 1923 Friburgo universitete baigė geografijos mokslus daktaro laipsniu. Ten artima pažintis ir bičiulystė su St. Salkauskiu.

1923 - 24 vėl Amerikoje: Darbininko redaktorius (Bostone), 1924 - 25 Draugo redaktorius Chicagoje.

1925 - 39 geografijos profesorius Lietuvos universitete Kaune. Tuo pačiu metu 1928-31 profesorius Rygos universitete; 1930 - 40 Ateitinių Federacijos vyriausiasis vadovas; Lietuvos geografijos draugijos pirmininkas; Lietuvių - švedų draugijos pirmininkas.

Nuo 1939 vėl Amerikoje: 1939 - 41 lektorius Kalifornijos universitete vasarinėje sesijoje, 1943 - 44 profesorius Carleton kolegijoje Northfield, Minn., 1947 - 48 armijos kursuose Monterey, Cal., 1949 Duquesne universitete Pittsburghe, nuo 1953 Steubenville.

Protarpiais gausios geografinės kelionės po Afriką, pietų Ameriką, Kanadą, kelionės su paskaitom po Skandinaviją; lankėsi ir Sovietų Sąjungoje.

1913 išbėgė į Ameriką. Atkakliai dirbdamas, 1914 — 18 Valparaiso, Ind., ir Fordhamo, N. Y., universitetuose baigė sociologijos mokslus. Tuo pačiu metu buvo "Vyties" redaktorius (1915 - 16) ir Tautos Fondo gener. sekretorius (1916-18).

1918 - 23 Sveicarijoje kaip Amerikos Lietuvių Tarybos delegacijos sekretorius. Ten 1923 Friburgo universitete baigė geografijos mokslus daktaro laipsniu. Ten artima pažintis ir bičiulystė su St. Salkauskiu.

Niet, rytoj lėktuvo nėra ir nebus

Maskvoje lankėsi ir Bob Considine, "Journal American" bendradarbis, tuo metu, kai buvo teisiama Powers. Jo nuotykių su išvykimu iš Maskvos papildo vaizdą to sovietinio gyvenimo, kurį buvo davęs anglų rašytojas John Wain.

Amerikos turistai — pasakojama Considine — yra pageidaujamas ir jo doleriai mielai primami. Tačiau atvykti į Maskvą lengviau negu išvykti. Dėl išvykimo yra griežtos taisyklės, ir jų griežtai turi būti laikomasi.

Skubėdamas į Maskvą, Considine nebuvo pasirūpinęs bilietu ir atgal. Norint atgal gauti bilietą Maskvoje vienintelis kelias yra per Inturistą. Dieną po Powers bylos — sako Considine — paprasčiau pasisakyti, kuris pasą buvo paėmęs policijai tikrinti, prisistačius patį Inturistą, kuris yra Maskvos geriausias viešbutyje "International" ir maloniai merginai už stalo pareiškia, kad rytojaus dieną — sekmadienį — noriu išvykti.

"Niet, — tai negalima", ji atsakiusi su rezignaciniu šypsniu, kuris toks būdingas daugeliui rusų. "Nėra jokio lėktuvo šį vakarą, nebus jokio lėktuvo sekmadienį. Gal tamsta mus vėl aplankytum pirmadienį".

Amerikos korespondentas nenorėjo priimti to "niet", bet be prieštaravimo. Jis teiravosi, ar gali pamatyti pareigūnės bosą A. Rogovą. "Niet" — jis iššėjęs. O kaip tada su Inturisto šefu — tai puiki moteris Zoja Novikova. "Niet" — ir ji

Berlyno fronte

Berlyno reikalai Maskva sugalvojo naują eįmą išgauti iš Vakarų bent dalinį pripažinimą rytų Vokietijai. Rugsėjo 8 rytų Vokietija paskelbė: kas iš vakarų Vokietijos nori įvažiuoti į rytų Berlyną, turi gauti specialų rytų Vokietijos policijos leidimą. Lig šiol visokie pažymėjimai buvo imami iš karinės okupacijos komendantūros. Naujos taisyklės taikomos tik rytų Vokietijos gyventojams. Karinio personalo ir kitų valstybių piliečių jos neiečia.

Amerika, Anglija, Prancūzija jau tiek protestų prirašė, kad į juos Sovietai ir neatsako. Kai Vokietijos atstovas Washingtono atsilankė tuo reikalu pas valstybės sekretorių, tai jis pasakė, kad "reikėtų ką nors daryti". Kol sąjungininkai sugalvos "ką nors daryti", Vokietijos vicekancleris Erhardas paskelbė atsisaukimą į Vokietijos prekybininkus, kad jie neimtų iš rytų Vokietijos policijos tokių leidimų savanoriškai ir atsakyti į tą reikalavimą ūkinį santykių su rytų Vokietija boikotu.

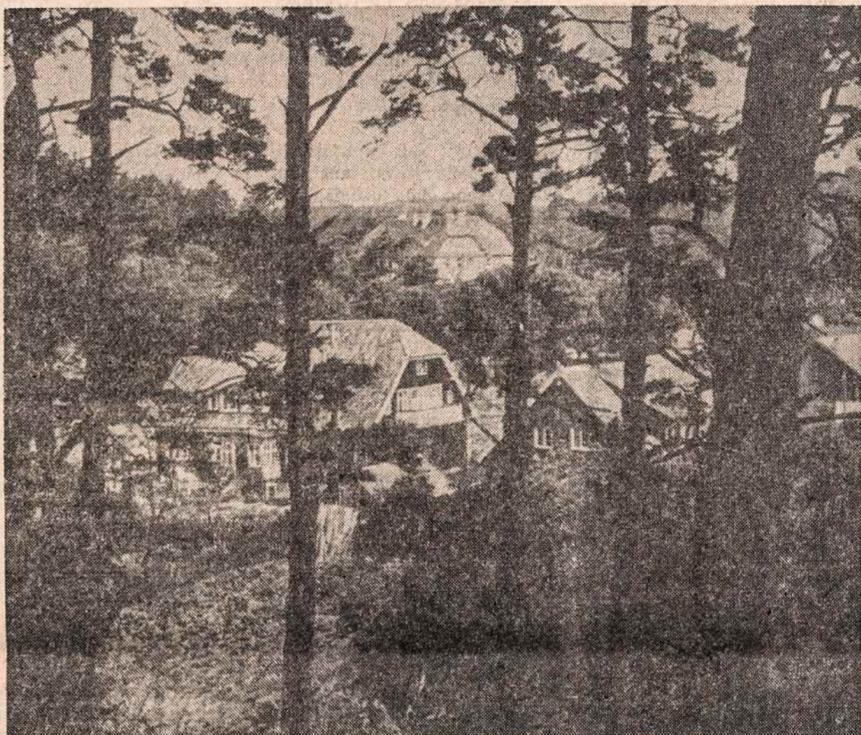
Zinios iš Saturno

Amerikos radioteleskopas sugavo ženklus iš Saturno planetos ir miglyno, kuris yra nuo žemės per 3,000 šv. metų. Saturnas yra nuo žemės už 744-1038 milijonų mylių. Anuos 3,000 šviesos metų verčiant myliomis išeina 18 kvadrilijonų mylių. miglynas nuo žemės.

Iš sugautų ženklų bus galima spėti apie temperatūrą, žiedus ir kt.

išėjus. Ar gali Amerikos korespondentas gauti jų telefono numerus? "Niet" — tai negalima.

Nuvykau — pasakoja Considine — į Metropolio viešbutį. Ten daugelis lėktuvų linijų turi savo ofisus. Jie visi buvo uždaryti. Laimė, viešbutyje sutiko John Chancellor iš NBC. Tas turėjo žinių, kad sekmadienį pusiau vienuoliktą iš Maskvos į Varšuvą ir Paryžių skrenda prancūzų linijos Caravelle nacional viešbutį pas dežuruojančią merginą. Po daugelio skambinimų telefonu ji man pranešė,

VASARVIETĖS Nidoje.

KYLA PROTESTAI PRIEŠ TUŠCIAŽODŽIAVIMĄ

T. Žiburiai rugsėjo 8 vedamajame:

"Kiekvienos sukačties, kiekvieno minėjimo proga pasipila deklamacija — pilna patoso, didelių žodžių, besistengianti sujaudinti, sugraudinti. Jeigu ji būtų rezervuota tik poezijai, būtų suprantama, bet kai ji tampa ir visų minėjimų dvasia, veja klausytoją lauk iš salės. Neužmirškime, šiandieną klausytojas laukia ne deklamacijos, o minties, fakto, blaivus vertinimo ir naujos orientacijos. Jisai vertina minėjimus ir apskritai lietuvišką veiklą, tačiau nori gerai paruoštos programos.

"Panašiai mūsų žmonės vertina ir visą lietuvišką veiklą. Ten, kur matyti vertingą darbą, atsiranda ir lėšos ir susidomėjimas".

Tiesus pasisakymas, bet teisingas. Kalbant, kas galima būtų padaryti konkrečiai kovoje prieš tuščiažodžiavimą ar minėjimų ir kongresų lygio pakėlimą, — pirmos ir geros iniciatyvos galėtų parodyti patys mi-

ni, kad aš galiu grįžti į Metropolio viešbutį ir kambarį nr. 3 ir nusipirkti bilietą į Caravelle.

Metropolio viešbutyje mergina prie bilietų stalo negalėjo susikalbėti angliškai. "Niet" — ji negalinti skambinti į Nacional viešbutį anai dežuruojančiai merginai, kuri Considine buvo atsiuntusi pas ją. Bevilčiškoje padėtyje iš užpakalinio kambario išėjo kita mergina. Pasi-krapščiusi popieriuose apie 20 min., tarė: "Tai tamsta nori bilietą į Prancūzijos liniją 721, ar taip?". Paskui paskambino telefonu dar 6 kartus; paskui rūpestingai patikrino pasą puslapis po puslapio, ar Ame-

rikos korespondentas turi teisę legaliai iškelti iš Maskvos, ir pagaliau ištraukė bilietą. "Tai bus 2,000 rublių". Gerai, tegul bus — galvojo Considine. Bet jis niekad nesinešioje tiek pinigų grynais. Jis pateikė Air Travel čekį. Mergina ištyrinėjo jį, lyg tai būtų nuo tolimes žvaigždės nukritęs daiktas. "Niet" — du tūkstančiai rublių".

Kaip pamišęs leidausi per miestą, iki suradau UPI agentūros atstovą Henry Shapiro, kuris man davė du tūkstančius grynais. Skubinaus atgal. Jau uždaryta iki pirmadienio... Bet gal bilietas pas Nacional dežuruojančią merginą? Grįžau pas ją, padėjau ant stalo ryšulį rusiškų kopūstų; ji suskaitė, švilptelėjo elevatoriaus operatoriumi ir iš jo kišenės ištraukė — bilietą.

MASKVOS BLOKAI PRIE BALTIJOS JŪROS

Maskva patvarkė taip, kad rengiant Baltijos kraštų mokslines konferencijas, meninius ar sportinius pobūvius, prie Lietuvos, Latvijos ir Estijos dar prijungiami ir Gudija, kuri sovietinėje spaudoje vadinama visada Baltarusija.

Sudarydama tokį keturių bloką, Maskva čia naujo nieko nesugalvojo, tik priėmė ir toliau tęsia Hitlerio ir Rosenbergo sukurtą Ostlandą. Tęsia, nes jis Maskvai naudingas. Vienas iš kaltinimų, kuriuos Maskva paskelbė 1940 okupuodama Baltijos valstybes, ir buvo tas, kad Baltijos valstybės esą sudariusios karinį bloką, kuris esąs nukreiptas, žinoma, prieš Sovietų Sąjungą. Trijų Baltijos valstybių sąjunga Maskvai nenaudinga. Ji pabrėžia Baltijos interesų bendrumą, o tuo pačiu ir skirtingumą nuo Maskvos. Pridėjus Gudiją, tas pavojus sumažėja. Gudija yra tiltas, kuris jungia Maskvą su Baltijos valstybėmis. Gudija gali būti apsaugos priemonė, kad Baltijos kraštai nepabrėžtų savo skirtingos nuo Maskvos individualybės.

★

Antras blokas dabar garsinamas ir skelbiamas prie Baltijos. Antai, Gottfried Gruenberg, rytų Vokietijos karo attachė Maskvoje, šiemet vėl kartuoja "Sovetskaja Litva" šūkį — "Bal-

tijos jūros yra taikos jūros". Tuo šūkiu, kaip skelbė Gruenbergas, organizuojamas rytų Vokietijos pajūryje sąskrydis, kuriame susitiks lenkai, lietuviai, latviai, estai, rusai, suomiai, švedai, norvegai, danai ir atstovai iš abiejų Vokietijų.

Sąskrydis organizuojamas kaip priešybė Nato. Dėl to ir šūkiu sugrupuoti taip, kad Nato rodomas kaip agresorius, kuris Baltijos jūras nori paversti agresijos baze prieš taiką, o prie Baltijos jūrų susilėkę komunistai — tai balandėliai su alyvų šakelėmis, nors ir neslepia, kad po sparneliais yra raketos...

Ko siekia reklamos meistreriai tuo nauju "bloku" prie Baltijos? Tikslas jau pernai buvo paskelbtas: sudaryti Baltijos taikos zoną. Praktiškai tai reiškia: reikia padaryti prie Baltijos jūros esančias Skandinavijos valstybes "neutralias". Ligi šiol neutrali yra Švedija, o Danija ir Norvegija yra Nato nariai. Reikia jas iš ten ištraukti, padidinti "neutralių" skaičių.

Kaip Gudija buvo tiltas Bal-

fijos valstybėms sujungti labiau su Maskva, taip dabar Baltijos jūros turi patarnauti tiltu Skandinavijos valstybėms labiau prijungti prie Maskvos.

★

Baltijos pajūryje susitiks ne valstybių atstovai, o tik komunistų. Tačiau bolševikų aktyvūs komunistai ir yra tikrieji liaudies ir valstybės atstovai. Tad jie ir skelbs, kad Baltijos blokas prieš Nato, už Maskvą. Jų propaganda tokiu sąskrydžiu sieks toliau susprogdinti visuomenės nuotaikas Skandinavijos kraštuose, kaip tai darė ligšiol Skandinavijoje ar Austrijoje rengiami "taikos", "jaunimo" kongresai, o iš tiesų bolševikiniai mitingai.

Kodėl jiems nesinaudoti nauvumu vakariečių, kurie tebe galvoja, kad duoti laisvę plėšikų ir galvažudžių gaujom yra demokratija ir kad plėšikams ir galvažudžiams reikia leisti nekludomai keliauti pas gaujos vadą į Maskvą, nes kitaip nusikalsi demokratijai. Visoje aktyvioje Europoje iš to nauvumo išsigydžiusi ligi šiol tik viena Vokietija.

1860 SVENČIAME SIMTMETINĮ JUBILEJŲ 1960

PASKUTINIŲ NUTARIMU DIVIDENDAI IŠMOKAMI **3 3/4%** PER METUS

Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3 1/2% normalaus ir 1/4% specialaus priedo)

3 1/2% NORMALUS DIVIDENDAS PER METUS METŲ KETVIRČIAIS NUO PADĖJIMO DIENOS apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Užeikite, rašykite ar telefonuokite bet kuriam mūsų banko skyriui

THE **KINGS COUNTY SAVINGS BANK** A MUTUAL BANK
"...kur jūsų pinigai tarnauja tik jums!"
BROOKLYN, New York

Eastern Parkway Office: 539 EASTERN PARKWAY at Nostrand Avenue
Pirmadieniais - Penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 3 v. popiet
Pirmad. vakarais nuo 5 iki 8 v. PResident 3-7000

Brodway Office: 135 BROADWAY at Bedford Ave.
Antradieniais - Penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 3 v. popiet
Pirmadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro STagg 2-6676

Member Federal Deposit Insurance Corporation

DARBININKŲ ADMINISTRACIJOJE GALIMA GAUTI LABAI PAPIGINTOMIS KAINOMIS ŠIE LEIDINIAI:

Saulės Giesmė, dr. A. Maceina \$3.00
Sv. Kazimieras, dr. Z. Ivinskis 2.00
Milžinas, Didvyris, Šventasis, dr. P. Gaida 1.00
Laisvė ir Būtis, dr. J. Girmius 1.00
Vysk. M. Valančiaus biografijos bruožai, V. Biržiška 1.00

Čia pat pat gaunamos visos naujai išleistos lietuviškos knygos: "Draugo", "Nidos", "Terros", Saleziečių knygos jaunimui, Vokietijoje išleistos "Mūsų Tėvų pasakos" ir kitos vaikams knygtės, maldaknygės, pokštelės (ilgo grojimo), devocijonalkos bei kalėdiniai atvirukai.

DARBININKŲ ADMINISTRACIJA
910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

NORI PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS—TAIP PAT APDRAUDŲ REIKALAIŠ KREIPKIS Į

AMERICAN HOME REALTY

84-14 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. — (Forest Parkway stotis)

Tel. Hickory 1-5220

WILLIAM J. DRAKE

Licensed Real Estate Broker

Lietuviams Specialus Patarnavimas

American Home Realty

REAL ESTATE INSURANCE

WANTED

Tel.: APplegate 7-0349

Sav. V. ZELENIŠ

BANGA TELEVISION

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

NAUDOKITĖS PROGA!

- Fedders (geriausias rūšies) oro vėsintuvai. Žemiau sezono kainos
- 40% nuolaidos vokiškiems Blaupunkt radio bei stereo HI-FI aparatams
- Dideli atpigiminiai aukščiausiai įvertintoms Admiral ir Motorola 23 inčų televizijoms, bei stereo HI-FI

Nemokamai dovanos su kiekvienu pirkiniumi

Televizijos, HI-FI bei vokiškų aparatų taisymas atliekamas RCA kvalifikuoto techniko

Darbo valandos: kasdien iki 7 val. vak.; penktad. iki 9 val. vak.

SPAUDA

nėjimų rengėjai ir kalbėtojai. Rengėjai neturėtų provokuoti be reikalo kalbėtojų kvietimais "tarti žodį", "sveikinti", o sveikintojai neturėtų piktnaudoti rengėjų gero gesto ir sveikinimo minčių nepaversti pusvalandžiais, dar prieš tai klausytojus įspėdami, kad nieko naujo nepasakys. Klausytojai išklauso ir ilgų kalbų, jeigu jose randa ką naujo, kuo save gali praturtinti. Dėl to kalbėtojas, prieš sutikdamas daryti pranešimą, turėtų pergalvoti, ar turės ką naujo pasakyti.

Reformų liga

Draugė rugsėjo 6 dr. K. Sruoga straipsnyje "Vaistai L. B farybos nariams" kelia klausimą: kas kaltas, kad "bendruomenė nepadarė to, kas reikėtų, ir ką galėtų padaryti?". Atsako: "Tai bendruomenės įstatų ir visojų nuostatų paimumas, kuris kelia ginčus ir stabdo darbą". Esą jau praėjusių metų LB tarybos suvažiavime buvo balsų "už pagrindinę bendruomenės vykdomųjų organų organizavimo reformą". Siūlo kitam suvažiavime atsakyti nuo tarybos ir valdybos narių pranešimų, neiekvoti laiko kalbom, o kalbėti apie reformą.

Išmintingas patarimas — atsakyti nuo nereikalingų kalbų. Tik tarp tokių nereikalingų kalbų ar nebus ir kalbos apie amžiną organizavimą, persiorganizavimą ir to persiorganizavimo reformas? Tai panašu į Krilovo muzikantus, kurie "vis reformavosi" vietom, manydami, kad nuo to muzika bus geresnė. Yra žmonių, ku-

rie vis mano, kad įstatų ir statutus reformuoti tai jau yra veikimas. Deja, tai liga, nuo kurios labai reikalingas vaistas. O toks vaistas — tai pačiam paimiti ir padaryti ką nors konkrečiau vietos lietuvių naudai, o to joki įstatai ir nuostatai nekludo.

IS LIETUVOS

Sezoniniai ir nuolatiniai reikalai

Pjūtis ir sėja

Spaudoje daugiausia šiuo metu kalbama apie pjūtį ir sėją. Giriami vieni kolchozai, kurių laiku laukai nuvalomi ir vėl apsejami. Peikiami, kur viskas užsidelsia. Kaltininkas dėl nepasisekimo visur minimas vienas ir tas pats — bloga organizacija, nemokėjimas sutelkti jėgas ir mašinas.

Mokslų pradžia

Nuo rugsėjo 1 prasidėjo mokslas. Kaune 52 mokyklose mokosi 30,000. Moko 1,300 mokytojų. Dėmesys labai kreipiamas į internatus, kuriuose mokiniai gauna apsigyventi. Visiems mokiniams jų dar nepakanka. Pavyzdžiui, Marijampolėje iš 7,000 rajone besimokančių, internate gyvena tik 330. Sovietai tikisi, kad internatuose bus lengviau kontroliuoti mokinius ir atriboti juos nuo tėvų įtakos.

Propaganda prieš kunigus
Tai ne sezoninis, bet nuolatinis, tik vis stiprinamas veikimas kovoje prieš tikėjimą. Tam tikslui Panevėžyje veikia jau antri metai "bedievių namai". Tam tikslui ir vietos laikraštis "Panevėžio tiesa" sustiprina propagandą, vadovaujama

to laikraščio redaktoriaus pavaduotojo A. Faibulio. Dabar per laikraštį kaltina juos kaip "hitlerininkus" ir partizanų prieš sovietų valdžią rėmėjus. Tokia propaganda nukreipta prieš kunigus H. Prielgauską, Joną Buliauską, A. Sušiną, P. Sidlauską. Specialiai parvarta akcija prieš Gegužinės kaimo Mortą Jankauskaitę, kad ji moko vaikus tikėjimo. Laikraštis išpėjo tėvus, kad jie pagaltotų, kokie gali būti to rezultatai.

Panevėžio vid. mokyklos ateistų būrelis, vadovaujamas mokytojų, lankosi kolchozuose su ateistiniais pranešimais.

DIDŽIAUSIAS RADARAS

Amerika dirbdinasi didžiausią pasaulyje radarą. Jis galės priimti ženklus iš Jupiterio planetos per 600 mil. mylių. Radaras bus baigtas 1961 metų rudenį, kaštus 5,5 mil. dol.

— Kuba atsikvietė iš Čekoslovakijos specialistus radijo traukdytojus.

— Chicagoje katalikų mokykla, kuri sudegė pernai gruodžio 1, jau atstatyta iš naujo — atsijėjo 1 mil. dol.

DARBININKAS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANA DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIŲ
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusmetį	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laiškai tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsniai ir korespondencijos redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autorams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.
REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Tel.: GLENMORE 6-7281

Galas pradžios ieško

Galas įtempimo, kuris ypač sustiprėjo šiais metais, neturėtų būti toli. Tokiai nuomonei yra trejopas pagrindas.

Viena, laisvojo pasaulio didžiosios valstybės, kurios turi pakankamai militarines jėgas griežtesnei politikai, stinga ryžtumo ir vieningumo.

Antra, Sovietų Sąjungos politika juo toliau, juo labiau darosi nenuolaidi; jokios derybos negali Maskvos sulaukyti nuo veržlumo prispausti JAV prie sienos.

Trečia, tos veržlios sovietinės politikos iškamša, Nikita Chruščiovas, savo išsukamais veiksmais rodo, kad jisai ieško galo.

Nikolajus Artamonovas, Sovietų laivyno karininkas, pabėgęs nurodo, kad "Chruščiovas nėra kantrus lūkuriuoti be galo, kol evoliucijos keliu JAV pasidarysiančios socialistinės (atsieit, sovietinės). Chruščiovas netikės, kad tai galėtų įvykti, kol jis esąs valdžioje. O norėtų tai matyti dar savo gyvenime".

Artamonovas dar liudija, kad Sovietų Sąjunga jau nuo 1955 metų ruošiasi pirmoji pulinti JAV, Sovietų aukštieji karininkai nuteikiami su ta mintim apsiprasti: tikėti, kad tai yra neišvengiama. Jie gi patys netiki, kad JAV griebtusi agresijos savo apsaugai. Iš tikrųjų, demokratinės valstybės pirmosios karo nepradeda, tebeieškodamos paskutinių priemonių tikai išsaugoti.

Chruščiovas tuo remiasi ir žaidžia ugnimi.

Maskvos politbiuro sumanymas išstatyti Jungtinių Tautų tribūnoje rėksnį ir pusbernį Chruščiovą su visais jo palydais aiš-

kiai rodo nusikaltėlių ieškoma galą. Nusikaltėliams yra būdinga, kad jie grįžta prie savo aukos — nusikaltimo vietos. Kriminalinei policijai dažnai pakanka tik pasekti pėdom, kad nusikaltėlių suimtu ten, kur jisai savo auką nudėjo arba pakasė. Kokiom kruvinom pėdom ateina Chruščiovas į Jungtines Tautas?

Baltikos laivu plaukdamas Chruščiovas parodo, kur Sovietų Sąjungos nusikaltimai prasidėjo. Jie prasidėjo prie Baltijos dar 1939 metais, kai su Hitleriu dalinosi Pabaltijo valstybėm, kai į jas įbruko savo raudonasis bazes ir kai 1940 tris Baltijos valstybes okupavo.

Kas tada pasipriešino tai okupacijai? Kas po praėjusio karo reikalavo, kad jom būtų grąžinta nepriklausomybė? Ar neatsirado net didesniųjų valstybių, kurios okupaciją pripažino de facto ir de jure? Aukos buvo pakastos prie Baltijos marių. Apie jas buvo tylima, kad nusikaltėliui nedraskytų akių. Tik tai JAV aiškiausiai išlaikė savo nusistatymą Baltijos kraštų okupacijos nepripažinti, o Kongreso komisija dar pravedė tyrimus.

Tačiau Baltijos kraštų klausimas niekada nebuvo iškeltas Jungtinėse Tautose, ir už tą okupaciją Sovietų Sąjunga nepasmerkta. Chruščiovas tai primena savo laivu "Baltika": čia pradėtas nusikaltimas, kurio ne sibaudo.

Deja, toki apolitika sako tą patį, ką ir Baisogalos lietuvių priežodis: galas pradžios ieško. Turime vis dėlto vilties, kad galas teisybei bus geresnis negu pradžia.

Pasaulio jaunimas ir tarptautinis susipratimas

Pax Romana kongresas Lisabonoje ir jo rūpesčiai
Dr. Vytautas Vygantas perrinktas pirmininku

Dr. Vytautas Vygantas yra veiklus ir labai jautres žmogus. Dalyvauja jis bent keliose lietuviškose organizacijose, eidamas svarbias pareigas, o praeitų metų pabaigoje ir šių metų pradžioje jis buvo nusikridęs į Marilą, į Pax Romana konferenciją, kur jį išrinko pirmininku.

Tai pirmas atvejis, kada lietuvis pasidarytų tarptautinės organizacijos pirmininku. Perėmęs vadovauti didžiulei tarptautinei katalikų studentų organizacijai, jis irgi parodė plačią vaiklą: du kartus dalyvavo centro valdybos posėdžiuose, kurie buvo Madride ir Paryžiuje. Kartu parengė planus ir visuotinei Pax Romana konferencijai, įnešdamas daug reformų.

Tarptautiniam katalikų studentų Pax Romana sąjūdžiui priklauso 57 kraštų 99 katalikiškos studentų sąjungos. Ten įeina ir 11 tremtinių sąjungų, tarp jų ir studentų ateitininkų sąjunga.

Šio sąjūdžio visuotinė konferencija šiemet įvyko Lisabonoje, Portugalijoje, rugpjūčio 10 - 21 d. d.

Konferencijos buvo dvi dalys — seminaras ir organizacinių reikalų svarstymas.

Seminaras buvo skiriamas tarptautiniam susipratimui ugdyti.

Šią temą plėtojo keturios paskaitos, kurias skaitė anglas dominikonas, anglas architektas, portugalas ir lietuvis — dr. V. Vygantas. Jis kalbėjo, kaip Pax Romana pasitarnauja sąjungoms, beišskant tarptautinio susipratimo.

Salia paskaitų buvo diskusiniai rateliai, simpoziumai, kur temos dar labiau išrutiotos. Taip tarptautinio susipratimo vaisiai buvo matomi čia pat. Tuo metu Indonezija ir Olandija buvo nutraukusios viena su kita diplomatinis santykius, o tokiam diskusiniame ratelyje kartu dalyvavo Olandijos studentų sąjungos pirmininkas ir Indonezijos atstovas. Tas buvo ir su prancūzų studentais, kurie kartu dalyvavo su savo buvusių kolonijų studentais; tas buvo ir su Nigerija ir

Anglija. Visi rado bendrą kalbą ir išryškino bendruosius laiko rūpesčius. Viena studentė iš Argentinos ir pasakė: "Tik čia atradau realią Aziją ir Afriką!".

Seminaras užbaigtas kelione į Fatimą, kur nuvyko autobusu ir ten praleido Zolinės šventę. Ukrainiečių vyskupas Winnipegio metropolitas, Maxim Harmaniuk aukojo mišias rytų apeigomis.

Pačiam dr. V. Vygantui Fatimoje padarė du dalykai neįsirdindomą įspūdį: kad 1917 apsi reiškimė Marija pasirodė neturtingiems vaikams; kad jiems buvo kalbama apie atsivertimą Rusijos, kurios vardo jie tikriausiai nežinojo, ir — gilus žmonių religingumas. Į Fatimą kiekvieno mėnesio 13 suplaukia dešimtim tūkstančių žmonių iš viso pasaulio kraštų ir dalyvauja procesijoje.

Pax Romana viešoji konferencija iškilmingai buvo pradėta rugpjūčio 13.

Į atidaromąjį posėdį atsilankė Portugalijos kardinolas — patriarchas, visa eilė ministrų. Konferencijoje buvo svarstyti dvejopi reikalai: idėjiniai ir administraciniai.

Iki šiol Pax Romana pasitenkino reprezentuoti katalikus studentus. Dabar idėjinėje plot-

mėje pabrėžta: 1. Krikščioniškas ugdymas per profesiją. Tam reikalui prie P. Romana veikia medicų, inžinierių, menininkų ir socialinių mokslų sekcijos. 2. Bažnyčios rūpinimas klausimus perkelti į studentų specifinę aplinką. Čia buvo priimintas ir Bažnyčios visuotinis suvažiavimas ir įkurta apaštaltalavimo komisija, kuri be kita ko studentų mintijimą perduos Bažnyčiai. 3. Gilesnis tarptautinis susipratimas ir jo formavimas. Ypač daug dėmesio skirta Afrikos ir pietų Amerikos studentams, nes tuose kraštuose eina didelė idėjinė kova.

Administr. reikalus tvarkant, buvo nutarta visuotines konferencijas šaukti ne kas met, bet kas dveji metai ir daugiau laiko skirti ugdomajam darbiui. Nutarta suintensyvinti kontinentų veiklą įtraukiant daugiau žmonių. Jei dabar į visuotinius Pax Romana suvažiavimus iš tolimesniųjų kraštų atvyksta vos keli atstovai, tai — šaukiant kontinentines konferencijas — jų dalyvaus kur kas daugiau ir tuo būdu daugiau jaunimo susipažins su katalikiškos minties ugdymu.

Pilnateisium nariu į Pax Romana priimta Honduro studentų sąjunga ir Afrikos katalikų studentų sąjunga (visi kalba prancūziškai ir studijuoja Prancūzijoje).

Dr. V. Vygantas perrinktas pirmininku

Išrinkta nauja centro valdyba. Ji praplėsta iš 8 narių iki 12. Daug veikęs ir organizavęs dr. V. Vygantas vienbalsiai buvo perrinktas pirmininku naujai kadencijai — dviem metams. Vicepirmininkais išrinkti vokietis ir italas; 9 nariai: anglas, amerikietis, australas, prancūzas, iš Ghanos, iš Čilės, Ceylono, ukrainietis (tremtinių atstovas), indas, atstovaujantis Airijos katalikam studentam.

Kongresė dalyvių buvo 170, iš kitų kraštų atvažiavusių buvo 120. Atstovų buvo iš Indonezijos, Australijos, Ceylono, Kubos, Kenijos, Nigerijos, Čilės, Argentinos, Kanados, JAV ir, suprantama, iš visų laisvųjų Europos kraštų. Tremti-

(Nukelta į 4 psl.)

LISBONOS katedra, kur vyko Pax Romano pamaldas

ALĖ RŪTA

ŽVAIGŽDĖ

VIRŠUM
GIROS

romanas

(35)

Ogi ir Tylonės kraičiai gal nesupelės: Daugėris ir visus žaidimus Tylonė veda, rateliuose jai ranką paduoda, ant pievos šalia jos sėdasi. Buvo kiek melagis ir nemėliu akių vyras; bet, į Tylonę bežiūrint, pasikeitė jo žvilgsnis. Ne iš gražiųjų mergaitė, o tyliu malonumu ir auksine širdimi pakeitė berną, kaip kieta grumstą į purią žemelę išpurenio. Ir savo plepama, pagyras, melagystes, emė keisti į geresnius žodžius arba į tylėjimą, kuris niekam nepakenkia ir mažiau nusibosta, negu trankios kalbos. Tai Tylonė dalį savo ramumo jam atidavė, dalį geros širdies. O ji pati pertai pralinksmėję, gyvesnė pasidarė ir, tarytum, gražesnė. Užteko motinai pamatyti kartą jos žvilgsnį. Daugėrį nulydinti, ir ji žinojo, kad šita duklė bus laiminga. Kas paskui, kokie vargai užgrius ir kokios nelaimės, vieni dievai nežinojo. Bet jos dukterys gražios ir garbingos. Jaunyste atsidžiaugusios, gaus visos gerus vyrus, į marteles išeis, į motinas pavirs, kaip ir kitų žmonių dukrelės. Štai Uoktė jau žydi, jau pačią gražumo viršūnę pasiekusi. Dar kiek laiko, ir ji, Zvaigždonė, turės anūką. O tai jau didelė laimė.

Ogi ir jos sūnus, jos vienturtis, nebėra toksai liūdnas, toks užsidaręs ir keistas, koksai pirmiau buvo. Nežiūrint visokių nesėkmių ir ligų, jis išlieka vis tiesus ir pakelta galva. O šiandien ir šypsos daugiau, linksmesnis. Gal tai nebuvo žaltys? Jis pats pasakė, kad ne. Žinoma, ir gyvatę užmušti reiškia nelaimę. Kam jis pakėlė ranką? Jei buvo skirta kátram nuo įkirtimo mirti, tai buvo skirta. Kam jos vaikas turi apkalbas pakelti, o gal ir dievų baumės susilaukti? Bet ji slapčia dievams aukoja, už savo sūnų permaldauja. Ji pirma žolelių šventų, Rimgaudėlio kletį

apkaišė. Iš upelio, kuris šventojo ažuolyno pakrašte teka, vandens parnešė, niekam nematant į sūnaus praustuve įpylė. Miegančiam žalčio išnara palytėjo rankas. O gal bus jos sūnui atleista, gal dievų kerštas atsitols? Zvaigždonė ilgaišiai ir su didžiausia meile žvelgė į savo sūnų, didžiudamasi jo grožiu, jo jaunu ūgiu, ir baimindamasi dėl jo nesėkmių, dėl skilandčių kalbų apie jį, dėl jo paties keisto tylo ir dar keistesniųjų žodžių prakalbes.

Mergaitės dar plastelėjo ir pabėgusios atsisėdo prie Zvaigždonės. Si net krūptelėjo. Gal jos mintys buvo pajautos? Gal šypsas veidas ir godžios vaikų laimės akys ją išdavė? Glostė žvilgsniu šokančią savo jauniausiąją, glostė dar labiau Uogelę. Kad šita garbingos giminės dukra taptų jos martelė! Ne dėl turto, ne dėl kraičio, bet dėl jos būdo švelnumo, dėl jos gintarinių kasų ir aukso širdies, dėl jos meilės žvilgsnio. Argi ji, motina, nematė, kad Rimgaudas tik šita mergaitę akimis glemžė? Tik tą vieną. Jokios mergelės jis dar nebuvo minėjęs, jokios nusižiūrėjęs savo nei kitoj apylinkė. O Klausigailos dukterį, jo seselės draugę, jis neseniai pradėjo sekti, kaip žiedas saulę. Taip, taip. Nuo motinos nepaslėps. Ji matė žvilgsnį, matė vaikų mintį, jautė širdies plakimą.

Uogelė prisiglaudė prie Zvaigždonės šono, o Rindė paėmė jos ranką. Zvaigždonė Uogelę apkabino per pečius ir priglaudė, lyg nenorėdama niekam jos atiduoti. Ir tuo laiku ji susitiko Vydo akis. Niūrūs ir šalti buvo jo pilki vydziai, aštrūs, kaip kardo plienas. Nusmekė Zvaigždonę šaltis iki pačių kaulų, net šurpas nukrėtė. Bet ji augstai iškėlė galvą ir garsiai, ramiu balsu pasakė:

— Niekas taip gražiai nešoka, kaip jūs, mano dukrelės!

— Ir niekas taip neišduoda gražiai, kaip Rimgaudas! — pasakė atsistodama Uogelė.

Ji lengvais žingsniais nuaplukė per pievą, prasišvendama pro kelis žmones, žiūrėdama tiesiai į vieną vietą. Kažinkas ją pestelėjo už rankovės, kažinkas pašaukė vardu, bet ji ėjo ir nuėjo. Prie vainikuoto stulpo stovėjo atsirėmęs Rimgaudas, žvilgsniu slysdamas pro žmonių galvas. Gal į berželių viršūnes, truputį apvytusias, jis žiūrėjo, gal į melsvo dangaus pakraštį, ar į nuplasnojančių paukštį. Bet jo mintis atgrėžė pažįstamas balsas:

— Parodyk, Rimgaudai, gal tavo dūdelė ne medinė, o iš kokių brangenbių susukta? Gal stebuklinga?

Nusišypsojo vyras. Uogelė žiūrėjo į akis, paskui į lūpas. Tame jo lūpų sudėjime buvo jos motulės šypsenos dalis, tik su skausmo siūleliu, buvo jos tėvelio išminties, buvo dar kažko kito. Staiga ji nuleido akis, ir veidai užsiliejo rausvumu. Rimgaudas nesakė nieko. Uogelės paraudimas persidavė ir jam. Siekė į kišenę dūdelės, vėl ranką ištraukė, persibraukė pirštais plaukus ir liko stovėti, nuleidęs rankas, vis žiūrėdamas mergaitę į akis. Akių susitikimą abu jutė lyg apsikabinimą. Rauda abu vis labiau, bet negalėjo atsiskirti.

— Tai ... — pagaliau pratarė Uogelė, lys nusišvendama, lyg teisindamasi. Ir, iš tikro, buvo ji nustebusi labai, lyg ką nuostabaus atradusi, lyd didžiausią naujieną suzinėjusi.

— Tai ... O kad mėlynas dangus! — pasakė garsiau, pakėlusį galvą augštin. Paskui apsidairė. Ir krūptelėjo.

Iš tolo į juos žiūrėdamas, ėjo tiesiai Vydas. Iš po uždribusių jo antakių žibėjo negera ugnis. Rimgaudas jo nematė. Jis tebežiūrėjo į Uogelę, šypsenai virstant į susimąstymą. Jis nematė šiuo metu nieko, tik mergaitę. Ir sau viduje kartoj:

"Ką galiu jai duoti? Ką galiu suteikti, kad būtų laiminga visada?"

Uogelė gi greitai galvoje ir kažką nusprendė. Ji skubiai patempė Rimgaudą už marškinių rankovės:

— Einam. Greitai. Eik paskui mane.

Salia didžiųjų vartų stovėjo Raudė. Margais drabužiais pasipuošusi, už palaidinės sagės užsikisusi dvi našlutes ir diemedžio šakelę, plaukai ištepti topolio sakais, net iš tolo atsėdavo maloniu, bet truputį aštriu kvapu. Uogelė greitai priėjo prie didžiulės, tiesiai štvincios, kaip kokio vartų sargybinio, merginos.

— Ką čia beveiki, Raudelė? Ko į būrį neini?

Raudė nieko neatsakė. Įtemptai žiūrėjo į aną pusę, kur iš lėto atžygiavo Vydas. Jis jau buvo pasukęs į čia, bet netoliese stovėjo; kasydamasis pakaušį, atsirėmė prie anų, mažesniųjų, vartų vainikuoto stulpo. Raudės didelėse akyse žybtelėjo nekantrumas ir pyktis, neužstelbiąs pirmykščio liūdnumo. Ji atrodė dabar labiau kaip didelis išgąsdintas paukštis, vartą išsprogdias akis ir pasirengęs kiekvieną momentą surikti

ir lėkti šalin, negu kalbinamas žmogus. Bet ji pajudino galvą, nusikratydama paukščiškos išvaizdos, ir maloniai vyptelėdama atsakė:

— Tai ... Stoviu sau ...

Kitą gal būtų pastūmisi ir nuėjusi, arba metusi kokį žodį ir žvilgsnį, kad išsigandęs tuoj atsitrauktum; bet Uogelės draugystė ji visada sušvelnėdavo. Kitoms merginoms Raudė pavydėjo Vydo, griežtę dančių kalbant ir šokant, o gi Uogelėi, kuriai vienai gal teturėjo pavydėti, neįjautė jokio apmaudo, nei įtariamo ar pavydo.

— Argi toksai vaikelis tiktų Vydui? — pasakė ji kartą pati sau. Net susijuokė. Ir tikėjo savo tiems žodžiams, tam sulyginimui. Vyras, kaip mūras, ir smulki mergytė. Kas iš jos per mergina? Tik akys ir kasos. Bet širdelė jos gera. Prašneka, tai kaip vaistų prie skaudamos žaizdos prideda.

Raudė ir pačiai Uogelėi tą pasakė. Dabar. Ši juokėsi, net jos pečiai virpėjo. Nusikvatojo ir Rimgaudas giliu, džiūgaujanti juoku; jis čia atsirado, Uogelę sekdamas. O Raudė vis kalbėjo, net ir Vyda užmiršusi. Vis apie Uogelę; kaip ji smulkutė, kaip jos veidelis — mažo zuikučio, ją visą vilkas vienu gurkšniu prarytų; bet Raudė vilką į gabalus sudraskytų, jei Uogelę paliestų; kaip jai kartą baisiai nubodu buvę, Uogelę ją prakalbinusi. Rimgaudas pagyvenė Raudės sijono raštą. Jie visi trys rado kalbos tiek ir tiek. Ir tik po daugelio žodžių Uogelė atsistuko atgal. Vydas dabar sėdėjo ant žemės tarp jaunų vyrų, tarpais dėbčiodamas akimis į jų trijų pusę. Uogelė lengvai atsikvėpė. Ji žinojo, kad Vydas prie jų nesitartins. Jis pažiūrėjo Rimgaudui į akis, pažiūrėjo į Vyda, į Raudę ir nežymiai linktelėjo galva. Rimgaudas ją suprato. Jis nusikvatojo garsiai, vaikiškai. Uogelė juo pasekė. Rauda pamanė, kad juokas kilo iš jos pasakojimo, ir emė krizenti pati, taip įsismagindama, taip sužvendama, net daugelis atsigrėžė. Į juos tris. Dėbtelėjo ir Vydas. Atrodė, jį erzino šių trijų linksmumas, kad atsistoję ir nuėjo į pakalnę. Tada Uogelė pamojo galvą į priešingą, į ežero pusę. Rimgaudas linktelėjo. Uogelė tarė:

— Eik, Raudelė, prie merginų. Aš irgi tuoj ateisiu. Padainuosim. Man Rimgaudas dūdelę paežerėj išpjauš, tokią pat stebuklingą, kaip jo. Ir aš dūduoti išmoksiu.

(Bus daugiau)

Žmonės ir darbai ateitininkų kongrese

Ateitininkų Jubiliejinio Kongreso dalyvių susipažinimo vakarė (rugšėjo 2) nuostabą kėlė žmonių skaičius, atstovaujimų kraštų vardai ir amžiaus įvairumas. Štai iš Australijos, Prancūzijos, Iš Kolumbijos ir Brazilijos, Iš Kanados, iš JAV rytų ir vakarų. Ana, gražaus amžiaus sulaukę Lietuvos valstybinio gyvenimo veteranai. Subrendę, kūrybos viršūnes pasiekę asmenys. Ir vos universitetus baigusieji, ir studentai, ir moksleiviai, ir patsai jauniausias atžalynas.

Šį vakarą Jaunimo Centre gyva kiekviename kampe: salėje vyksta jaunųjų kūrybos demonstracija, į registracijos stalus remiasi eilės, išpūduose skęsta seniai nesimačiusieji, neužsiveria informacijos kambario durys. Ir visus užpylusį Chicagos kaitra, tvanki, traukianti prakaitą.

Miela, kad tiek daug prigūžėję, kad vyresnieji nepaboję ilgų kelionių, kad vyruoja jaunimas. Tačiau nedžiugu, vai nedžiugu, — kam tiek daug kraštų buvo lemta ateitininkams pažinti, kodėl kongresas ne Vilniuje, bet Chicagoje, kodėl nieko nėra iš Alytaus, Ukmergės, Zarasų, Kauno? Užtai ši mintis visus dalyvius iš rūmų veda sodelin, kuriame greitai iškilis paminklas, skirtas už Lietuvos laisvę gyvybes atidavusiems. Aukuro liepsna ir dūmai blėsta naktį. Dr. Juozas Manelis deklamuoja šį dalyvių skausmą, ir Marijos giesmė su Lietuvos himnu tą vakarą apjungia visus ateitininkus — už geležinės uždangos likusius, kongresan atvykti negalėjusius.

Sekanti diena (šeštadienis), rugšėjo 3, pradeda mišiomis. Jas aukoja prel. I. Albavičius. Kan. J. Kapočius pamokslė akcentuoja krikščioniškąją meilę. Perduodamas popiežiaus sveikinimas kongresui (kun. J. Kidykas, S. J.), už mirusius atgiedama Libera (prel. Pr. Jūras).

Kongreso iškilmingajam atidarymo posėdžiui didžiulėje

viešbučio salėje susirenka virš 1,000 žmonių. Ir vėl kraštų įvairumas, vėl amžiaus margumas. Ateitininkų himnas dar niekad neskambėjo taip ramiai ir taip ryžtingai, kaip po rengimo komiteto pirm. K. Kleivos atidaromojo žodžio. Susikaupiami kun. J. Kidyko, S. J., skaitomas invokacijos metu. Kviečiamas prezidiumas ir sekretoriatas. Sudaromos komisijos. Federacijos vadas prof. S. Sužiedėlis sveikina kongresą ir giliu įsitikinimu nuskaido principus, kuriems nėra jokių kompromisų. Tada nušviečiamas ateitininkų 50 metų laikotarpis (kun. St. Yla) ir duodamas dabartinės veiklos vaizdas (kun. V. Dabušis). Po pietų vėl susirenkama toje pačioje salėje. Šiandien mums svarbiausiais klausimais (tautinės gyvybės ir krikščioniškosios veiklos) išsitaria savo paskaitose trys jaunimo atstovai, moks-

lo daktarai: V. Vygantas, A. Liulevičius, A. Sužiedėlis. Vakare Marijos aukšt. mokyklos salėje vyksta keturių iš lietuvių tarpo iškilusių įžymybių muzikos menė koncertas — D. Stankaitytės, St. Baro, J. Vaznelio ir M. Sauliaus. Jiems akomponuoja muz. Al. Kučiūnas. Nors kaitra nemaloni, nors ji dar daugiau išryškėjusi perpildytoje salėje, tačiau ją lengva pakelti, nes panašios vertės koncertuose lankytis turime retas progas.

Sekmadienį iš ryto atskiriams posėdžiams susirenka sendraugių, studentų ir moksleivių sąjungos, o vidurdienyje perpildytoje švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, žmonėms net gavėje stoviniuojant, vysk., V. Brizgys aukoja mišias, o prel. Krupavičius sako pamokslą. Gieda visa bažnyčia Br. Markaičio, S. J. mišias (žodžiai kun.

PAX ROMANA konferencijos atidarymas. Kalba Lisabonos kardinolas, į kairę nuo jo — dr. V. Vygantas.

PASALIO JAUNIMAS...

(Atkelta iš 3 psl.) Konferenciją telegrama sveikinam atstovavo vengrai, ukrainiečiai ir lietuviai. Iš už geležinės uždangos niekas neatvyko.

Posėdžiai vyko universiteto salėje, o svečiai gyveno katalikų studentų bendrabutyje. Vakaraus buvo tęsiamos diskusijos, susipažįstant su atskirų kraštų problemomis. Dažnai buvo paličiami ir tremtiniai ir Lietuva. Gi Lietuvos vardą dažnai suminėjo pats dr. V. Vygantas.

Konferenciją telegrama sveikinam atstovavo vengrai, ukrainiečiai ir lietuviai. Iš už geležinės uždangos niekas neatvyko. Apie ją rašė pirmuose puslapiuose, dėdami nuotraukas, pažymėdami, kad jos pirmininkas yra lietuvius.

Be to, dr. V. Vygantas, prieš keliaudamas į Portugaliją, buvo užsukęs į Miuncheną, kur dalyvavo Eucharistinio kongreso užbaigime, matė Kristaus Kančios vaidinimą Oberammergau, lančėsi Vokietijos ateitininkų stovykloje. p.i.

St. Ylos), muzikai Faustui Stroliai vadovaujant, o M. Motiekaičiui vargonais grojant, ir šiose giesmėse jaučiamas tyriausioji malda.

Kongresas baigiamas popietiniu posėdžiu, AF Tarybos pirm. A. Damušio kaiba, J. E. vysk. V. Brizgio sveikinimu kongresui, dr. J. Girmiaus baigiamuoju žodžiu ir prel. J. Balkūno sukalbėta malda bei Lietuvos himnu. Tik namo dar nevykstama. Vakare renkamas pobūvis, iškilmingas ir jaukian. Čia prabyla Lietuvos atstovas Washingtono J. K. Jeckas ir prof. K. Pakštas, o solistė Prudencija Biškienė, prof. V. Jakubėnui pianu palydint, perteikia kelis lietuvių ir svetimųjų kompozitorių kūrinius, pademonstruodama retos vertės dainavimą.

Kongreso prezidiumą sudarė: dr. J. Girmius, J. Kojelis, J. Totoraitis, V. Užupis, B. Slepetytė - Venskuvienė, V. Bražėnaitė - Vaitiekūnienė. Sekretoriatai: V. Mitkutė, A. Norvila, J. Pleinys, V. Ribokaitė, K. Skrupskelis, N. Vinkšnaitytė. Įvairiose kongreso komisijose dalyvavo: kun. J. Borevičius, S. J., V. Kazlauskas, dr. J. Kizys, J. Strimaitis, V. Volertas, L. Dambriūnas, A. Galvydis, dr. J. Leimonas, P. Kilius, H. Idzelis, A. Balčys, B. Kroklys, R. Lukas, S. Mažionytė, I. Valaitytė.

Prezidiume, sekretoriatai ir komisijose buvo atstovaujami visi kraštai, visos JAV vietovės ir visos ateitininkų sąjungos.

A. A. PROF. KAZYS PAKŠTAS

(atkelta iš 1 psl.) Lietuvos tremtiniai Vakaruose turi išlaikyti savyje Europos kultūrą — tai buvo paskutinis jo skatinimas Ateitininkų kongrese.

KITI APIE K. PAKŠTĄ

J. Erečas apie K. Pakštą, kai jis atvyko 1918 į Sveicariją: — Jis buvo daug judresnis ir aktyvesnis už kitus ir dėl to rado kelią prie kiekvieno — užkalbindavo ir davėsi užkalbinamas. Jis, nepataisomas optimistas, savo gedrumu ir kitus užkrėsdavo. Užkrėtė savo skaidrių žvilgsniu, savo plačiu šypsniu, savo pagauančiu žodžiu ir savo humoru... Jo asmenyje lietuviškas medis buvo skiepytis amerikoniškais daigais (knygoje "Stasys Salkauskis").

St. Salkauskis, svarstydamas K. Pakšto idėjas Vilniaus klausimu 1938:

— Prof. Pakšto konstruktyvinė mintis, platus geopolitinis akiratis ir įdomus atskirų klau-

simų sprendimas gali tiesiog žavėti (Zidinyš).

J. Brazaitis, vertindamas K. Pakštą jo 60 metų sukakties proga 1953:

— Prof. Kazys Pakštas yra vienas lietuvių tautos dvasinių vadų nepriklausomybę atgavusioje Lietuvoje — taip kaip ankstesniame tautinio susipratimo laikotarpyje buvo Basanavičius, Kudirka, Jankas, Vaižgantas... ypačiai Vaižgantas. Savo idėjomis Pakštas arčiau prie Šalkauskio, bet savo dvasine struktūra arčiau Vaižganto (Vilai).

PAKŠTO PAGRINDINIAI VEIKALAI:

Lietuvos klimatas 1926 — tai pat prancūzų kalba; Baltijos valstybių politinės problemos 1929 — išversta lenkiškai ir latviškai; Baltijos jūra 1931; Aplink Afriką 1936 — du tomai; Afrikos regioninė geografiija 1938.

Taip pat: Vilniaus problema ir kaip ją spresti 1935, Lietuvos sienų problema 1939.

Lietuvos gen. konsulato ieškomi asmenys

Adomavičienė, Ona, vyras Jonas, dukterys Bronė, Marytė ir Stasė, gyveno Pittsburghe, Pa.

Gauronskienė - Vilukanytė, Teofilė, Simono dukterė, iš Leipūnų km., ir jos dukterys Adelė, Agnieška ir Elena Gecevičius, Levusis, iš Laimių km., Sedos vlsč., Mažeikių apskr.

Grinevičius, Bronius, Prano sūnus, g. 1921, Mikalinos Kaubūčių km., Veliuonos vlsč., apskr.

Ivoškus, Vincas (Evoškus, William), jo vaikai Marijona, Ona ir Stasys, bei jo mirusio brolio Juozo vaikai, gyveno Spring Valley, Ill.

Krivinskas, Jonas, paskutiniu laiku gyvenęs Vilkaviškio apskr.

Lušienė Teresė, ir jos dukterys Aldona, Renė ir Teresė Puodžiukynas, Jonas, Matijušo sūnus

Raskauskaitė, Levutė ir Ona, ir jų motina, išvyko iš Kybartų 1944 m.

Rutkevičius, Jonas, Petro sūnus, dirbęs Kanadoje, Saskatoon, Sak., pavarde Wells, John Stulga, Juozas, Jono sūnus, ir jo vaikai Jonas, Marytė ir Viktorija

Ukrinas, Petras, kilęs iš Telšių apskr.

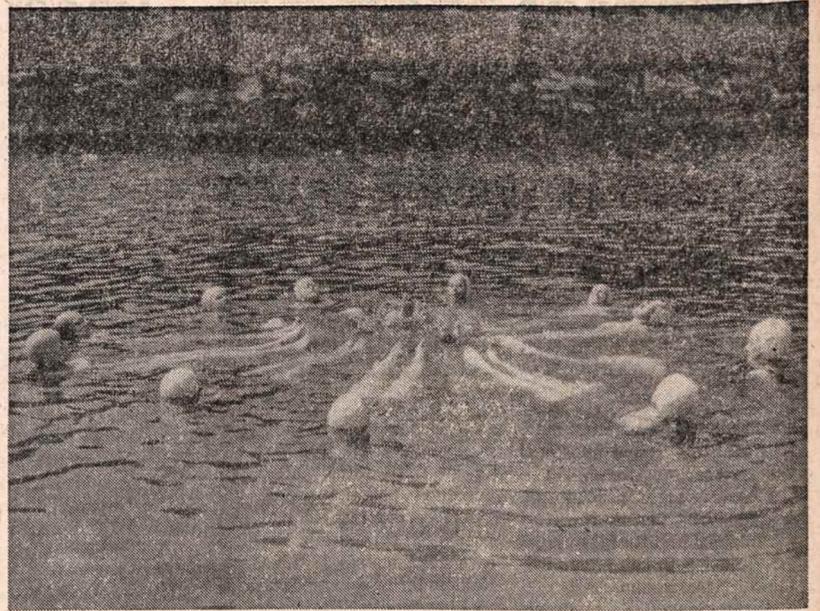
Urbas, Petras, Petro sūnus, iš Joniškių. Gimęs Rozalime 1924 m.

Varnagiris, keli broliai ir seserys, iš Abraičių km., Šunskų val., Marijampolės apskr.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate General of Lithuania

41 West 82nd Street New York 24, N. Y.

VASARĄ BAIGIANT...

Nuotr. Beatricės Kerbelienės

JER. KAČINSKAS SIMFONINIO ORKESTRO DIRIGENTAS

Jeronimas Kačinskas — vėl simfoninio orkestro dirigentas. Išgimusis kompozitorius ir dirigentas vėl grįžta į tikrąją savo profesiją — diriguoti simfoninio orkestro. Turėdamas didelį talentą ir gerai tam darbui pasiruošęs Čekoslovakijoje studijomis, jis jau nuo 1932 tą darbą sėkmingai dirbo. Štai kur jo dirbta:

1932 - 37 dirigavo Klaipėdos operai ir simfoniniam orkestrui, koncertuodamas Klaipėdoje ir apylinkės miestuose. 1932 Klaipėdos vyrų choro dirigentas. 1934 - 35 Klaipėdos čekoslovakų choro dirigentas. 1937-38 Klaipėdos Darbo rūmų choro dirigentas. 1939 - 40

Kauno radiofono orkestro vadovas, tris kartus dirigavęs ir jungtiniam Valstybės teatro simfoniniam orkestrui. 1940 - 44 Vilniaus radiofono orkestro dirigentas. 1941 - 43 Vilniaus filharmonijos orkestro dirigentas. 1942 - 44 Vilniaus operos studijomis, jis jau nuo 1932 tą darbą sėkmingai dirbo. Štai kur jo dirbta:

1932 - 37 dirigavo Klaipėdos operai ir simfoniniam orkestrui, koncertuodamas Klaipėdoje ir apylinkės miestuose. 1932 Klaipėdos vyrų choro dirigentas. 1934 - 35 Klaipėdos čekoslovakų choro dirigentas. 1937-38 Klaipėdos Darbo rūmų choro dirigentas. 1939 - 40

Vokietijoje, Augsburgėje, vadovavo 50 žmonių lietuvių cho-

ru. Rengdavo koncertus drauge su Augsburgio simfoniniu orkestru. Tris kartus turėjo koncertus tik su tuo orkestru ir solistais.

Amerikoje mūsų menininkų kelias sunkus. Tik per didelės pastangos pasiseka vienam kitam pramušti abejingumo ir priešiško sieną ir įskilti. Ir J. Kačinskas nuo 1949, su maždaug metų pertrauka, vadovauja Bostono par. lietuvių chorui, su juo pasirodymas ne tik Bostone, bet ir plačios apylinkės miestuose. Bet atspėjama nuo vargonininko darbo metu intensyviai komponuoja, kartkartėmis diriguodamas dideliems amerikiečių orkestrams. 1952 New Yorke dirigo pabaltiečių simfoniniam koncertui. 1953 Washingtono Tautininkų Sąjungos suvažiavimo metu taip pat dirigavo simfoniniam orkestrui.

Ypatingai paskutiniiais dujais metais daugiau ištraukė į amerikiečių muzikos gyvenimą; bet tai jam netrukdė ir toliau dirbti lietuvių parapijoje: kaip ligi šiol, jis ir toliau lieka sv. Petro par. chorvedys ir vargonininkas.

1958 diriguoja Bostono universiteto simfoniniam orkestrui koncertui (kaip svečias dirigentas, kartu su dir. Riabin), 1950 birželio 10 ir liepos 7 Cambridge, Mass., Civic Symphony orkestrui.

Gerai užsirekomendavęs kaip kompozitorius ir dirigentas, palankiai įvertintas amerikiečių ir lietuvių spaudos, ypatingai po dviejų pasirodymų Cambridge Civic Symphony koncertuose

jis dabar pakviestas nuolatiniu Melrose, Mass., simfoninio orkestro dirigentu, o jo asistentas — dr. Henry Schurgin. Orkestras įsteigtas 1917 metais, šiemet pradeda 43 koncertų sezoną. Orkestras sudarytas iš Bostono šiaurės priemiesčių instrumentalistų: Melrose, Stoneham, Wakefield, Everett, Cambridge, Danvers, Malden, Somerville, Marblehead ir Peabody, iš viso 60 asmenų, pilnas sąstatas su angliu ragu, bas-klarnetu ir arfa imtinai.

Orkestro repeticijos vyksta Melrose 1200 asmenų talpinačioje koncertinėje salėje su dideliais keturių manualų, 84 balsų, koncertiniais vargonais. Kiekvienam koncertui angažuojami įvairūs solistai — instrumentalistai, dainininkai ir chorai. Žymesnieji solistai, čia pasirodė: Joseph Silverstein, Roger Voisin, Roland Hayes, Jesus Maria Sanroma, Ruth Possett ir k.

Mūsų visuomenė su dėmesiu seks tuos Kačinsko diriguojamus simfoninius koncertus, ir savo atsilankymu pareikš savo džiaugsmą ir pagarbą. Gerblamajam muzikui linkime geriausio pasisekimo!

T. G.

PAX ROMANA ATSTOVAI pas Lisabonos kardinolą Minuel Goncalves Cerjeira, kairėje — dr. V. Vygantas.

SIŪSKITE DOVANŲ SIUNTINIUS GIMINEMS IR ARTIMESIEMS

į LIETUVĄ, Ukrainą, Baltgudiją, Latviją, Estiją ir kitas respublikas. — Licensed by INTOURIST

Pasinaudok patikimu, kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 W. 14th Street NEW YORK 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583	141 Second Avenue NEW YORK CITY, N. Y. Tel. GRamercy 5-7430	3216 Sunset Blvd. LOS ANGELES 26, Calif. Tel. NOrmandy 5-9887	217 E. Hennepin Ave. MINNEAPOLIS 14, Minn. Tel. FEteral 2-4908
332 Fillmore Avenue BUFFALO 6, N. Y. Tel. MOhawk 2674	359 West Broadway Tel. ANDrew 8-5040 SO. BOSTON 27, Mass	132 Franklin Avenue HARTFORD, Conn. Tel. Chapel 6-4724	39 Raymond Plaza W. NEWARK, N. J. Tel. MARket 2-2877
900 Literary Rd. CLEVELAND 13, Ohio Tel. TOWER 1-1461	11339 Jos. Campau DETROIT 12, Mich. Tel. TOWnsend 9-3980	632 W. Girard Ave. PHILADELPHIA 23, Pa. Tel. WALnut 5-8878	1855 West 47th Street CHICAGO 9, ILL. Tel. DIckens 2-8232

Mūsų didelė ir patikima firma yra jau patenkėjusi tūkstančius klientų. 100% garantuoja, kad kiekvienas siuntinys bus įteiktas. Bus išsiunčiamas 48 val. laikotarpyje. Pateiks savo paskyrimą 6-7 savaitių laikotarpyje; oro paštu 7-12 dienų. Mūsų įstaigoje jūs galite gauti įvairiausių geriausių rūšių prekių. Prašykite mūsų pilno katalogo, kuriame rasite patarnavimo ir miltų kainas. Katalogas veiktis. Atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. p. p. — sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p.

Lietuviai netarnaus Sovietų kėsiam

Dr. S. A. Bačkis, Lietuvos atstovybės Washingtono pata-
rėjas, rugsėjo 4 kalbėjo lietu-
vių dienoje Toronte apie mūsų
uždavinius Lietuvai dabartinėje
politinėje padėtyje.

AKIVAIZDOJE NAUJO ISTO- RIJOS LAPO

Sekdami įvykius ir reiškī-
nius mes klausiam, kur eina
pasaulis, ką reikys jam ir Lie-
tuvai žada. Nėklysimė tvirtin-
dami, kad mes esame, gal būt,
naujų pasaulinių įvykių išvaka-
rėse, nes visi kalba apie gyve-
namojo laikotarpio sukrėtimus
bei pavojus. Susirūpinusios yra
JAV, kaip laisvojo pasaulio ly-
deris, visa vakarų Europa ir
visi kraštai, kurie dar laisvi
yra. Juk mes matome, kad va-
karų pasaulio politinė santvar-
ka keičiasi. Siemet jo presti-
žas daug nukentėjo, ypač tai
palietė vakarų Europą Afriko-
je, kur vietoje 1945 buvusių
šiandien jau yra apie 50 nepri-
klausomų valstybių. Siemet
esame akivaizdoje naujo pasa-
lio istorijos lapo.

Kiekviena karta turi savo li-
kimą. Vienos kartos yra lai-
mingos, ir jų darbai yra gra-
žiais laimėjimais vainikuojami.
Tai lietuvių 1918 - 1940
metų kartos likimas. Kitos kar-
tos turi daug kentėti, daug
dirbti, daug duoti. Tai mūsų
1940 - 1960 metų kartos liki-
mas. Mūsų kartai tenka sunkus
darbas, reikalingas kovingumo dvasi-
ą išlaikyti ir ryžtis laimėjimų
siekti.

NESAM VIENI

Prisimines Žalgirio mūšio su-
kaktį, paskui 20 metų sukaktį,
kaip tenka iš naujo kovoti
prieš okupaciją, kalbėtojas
kreipė dėmesį į Amerikos rolę
Lietuvos byloje.

Kartu minime ir 20 metų
sukaktį viešo JAV 1940 liepos
23 d. pareiškimo, kad JAV ne-
pripažins Lietuvos ir Pabalti-
jo kraštų okupacijos ir priver-
sino jų inkorporavimo į Sovie-
tų Sąjungą.

Siemet prieš 12 dienų JAV
valstybės departamentas, atsak-
ydamas į Lietuvos atstovo
JAV 1960 liepos 28 memoran-
dumą, pakartotinai pareiškė,
jog "JAV žmonės ir vyriausy-
bė tebėra giliai susirūpinę Lie-
tuvos likimu ir laukia tos die-
nos, kada Lietuvos žmonės vėl
galės vykdyti savo nacionali-
nes teises ir pasirinkti pagal
savo valią politinę, ekonominę
bei kultūrinę santvarką".

Tai yra geriausias atkirtis į
vadinamąją okupuotą Lietu-
voje siemet minėtą tarybinę
santvarkos 20 metų sukaktį,
kada galime tvirtinti, jog lai-
svas pasaulis nepripažino ir
nepripažįsta Lietuvos okupaci-
jos.

KĄ TURIME TARTI

Kovoje prieš okupaciją, kal-
bėjo dr. S. A. Bačkis, svarbiau-
sias dalykas, kurį visuomet tu-
rime pabrėžti, tai, kad niekuo-
met lietuvių tauta, komunis-

DR. ST. BAČKIS

tų vadinama liaudis, nebūtų no-
rėjusi ir nebūtų nutarusi Lie-
tuvoje įvesti tarybinę santvar-
ką. Jinai niekuomet nebūtų no-
rėjusi taip pat įsijungti į So-
vietų Rusijos respublikų sąsta-
tą. Tą mūsų teigimą patvirtina
1940 liepos 22 "Vyriausy-
bės žinios" nr. 719, pusla-
piuose 519 ir 520 paskelbti do-
kumentai, kuriuos pasirašė Jus-
tas Paleckis ir V. Krėvė - Mic-
kevičius. Pirmasis tų dokumen-
tų, nr. 5743 kalba apie "Tary-
bų santvarkos" įvedimą; ant-
rasis jų, nr. 5744, pavadintas
"Lietuvos įstojimo į Sovietų
socialistinių respublikų sąstatą
deklaracija". Šis antrasis do-
kumentas visu šimtu nuosim-
čių patvirtina, kad tik Raudon-
sios armijos ir Sovietų Są-
jungos dėliai Lietuvoje buvo į-
vesta Tarybų santvarka, ir kad
tik dėl to Lietuva turėjo įsi-
jungti į Sovietų Rusijos res-
publikų sąstatą. Štai tų dokumen-
tų atitinkamos vietos:

1. "Jei Lietuvos liaudis ga-
lėjo savo šalyje įsteigti vienin-

telę teisingą valstybės santvar-
ką — sovietinę santvarką, tai
visa yra tik Sovietų Sąjungos
dėka; 2. Dabar liaudis, galingo-
sios Raudonosios armijos pade-
dama, nuvertė smetoniškiųjų
pavergėjų jungą ir įsteigė savo
valstybę Sovietų valdžią".

Antras dalykas, kurį turime
pabrėžti yra tas, kad Sovietų
Rusija nuo pat 1917 metų re-
voliucijos ne tik Rusijoje no-
rėjo įvesti sovietinę santvar-
ką, bet jinai siekė ją visa-
me pasaulyje įgyvendinti. Tai
yra imperialistinis rusų komu-
nistų teritorinės ekspansijos
nuolatinis tikslas. Štai ką "Iz-
vestija" 1918 gruodžio 25 die-
nos numeryje rašė: "Estija, Lat-
vija ir Lietuva yra ant mūsų
kelio į Vakarų Europą. Jos skī-
ria Sovietų Rusiją nuo revoliu-
cinės Vokietijos. Ši užvara tu-
ri būti panaikinta. Raudonosios
rusų proletariatas privalo turėti
galimumo pagyvinti Vokietij-
oje revoliuciją. Be to, Balti-
jos jūros užkariavimas leis So-
vietų Rusijai pagreitinti Skan-
dinavų kraštuose revoliuciją".
Reikia, kad Baltijos jūra taptų
Sovietų revoliucijos jūra".

NAUJŲ KELIŲ REIKIA VISAD IESKOTI

Tęsdami kovą kaskart turime
naujų kelių, naujų metodų
ieškoti, kaip geriau ir tikslingiau
veikti, siekiant pagrindinio
tikslą — Lietuvos laisvės
ir nepriklausomybės atstaty-
mo ...

Visi esame vieningi svarbiuo-
ju klausimu — siekti Lietuvos
laisvės ir nepriklausomybės at-
statymo. Jei mūsų galvojimai
skiriasi taktikos, metodų klau-
simais, tai yra tik techniški da-
lykai, kuriais galima susitar-
ti. Jei atsiranda naujų veiksmų

ir jei jie atlieka ar gali atlik-
ti, ko kiti neatliko ar negalė-
jo atlikti — džiaukimės jų žy-
giais. Svarbu mums kas dieną
ieškoti naujų kelių, reformų,
neužkietėti nosėse, neliečian-
čiose principu, pažūrose ir bu-
dėti, kad visa Lietuvos intere-
sam būtų palenkta.

KAS MASKVOJE KEIČIASI IR KAS NE

Atsiliepdamas į kalbas apie
bolševizmo pakitimą iš vidaus,
kalbėtojas aiškino:

Nėra nei "pacifizmo", nei va-
dinamos "liberalizacijos" sovie-
tiniame režime. Komunistų par-
tijos centro komitetas tik me-
todus nuolat kaitalioja, nes to-
kia jų prigimtis. Iliuzija yra ti-
kėti, kad naujos jėgos Sovietų
Rusijoje padėtų pakeis ir pri-
vers Maskvą kalbėtis su Vaka-
rais. Kaip buvo, taip tebėra vis-
kas komunistų partijos ranko-
se, viskas centralizuota. Jei te-
roro mažiau — tai tėra tik po-
litinio aparato racionalizacijos
padaras. Jei naujos socialinės
klasės sovietiniame režime for-
muojasi, tai jos vistiek yra ko-
munistinėje dvasioje ir disci-
plinoje. Komunistų partija yra
visur ir jos rankos pasiekia bet
kokią žmonių veiklą komunis-
tiniame režime. Sovietų Rusi-
joje, raudonojoje Kinijoje vi-
sa politika yra komunistų par-
tijos centro komiteto monopoli-
s.

O DĖL 'BENDRADARBIAVIMO'

Lietuvos ir tremtinių santy-
kius palietė šiais pareiškimais:
S. m. liepos 22 Lietuvoje,
Vilniuje, iš Maskvos atvykęs Su-
slovas bei jo klapiukai su Snie-
čekum priešakyje teigė, jog
reikia kovą vesti prieš "buržu-
azinės, nacionalistinės ideologi-
jos liekanas". Sovietų kova
prieš Bažnyčią didėja, stipri-
nama ateistinė propaganda ir
bendrai propaganda prieš Va-
karų kraštus, ypačiai prieš JAV
bes. Tremtinių — pabėgėlių
visas pastangas ir jų veikėjas
Sovietai stengiasi diskredituoti,
o iš kitos pusės nori santykius
užmegzti su tremtiniais. Mūsų
atkirtis į tai yra ir buvo ir
bus tas pats — Lietuva gyva,
ir mes visi tikime į jos atsikė-
limą. Jei santykius užmegzti So-
vietai nori ir leidžia su tremti-
niais, tai tam, kad nelaimėje
tarptautinėje plotmėje Lietuvos
okupacijos pripažinimo, jie ga-
lėtų pasakyti, jog tremtiniai pa-
tys faktinę padėtį pripažįsta.
Lietuviai negali aplinkiniai bū-
dais Sovietų kėsiam tarnauti,
kada kova vedama už Lietuvos,
lietuvių tautos egzistenciją.

BRIDGEPORT, CONN.

Ateinanti sekmadienį mūsų
parapijos bažnyčioje prasideda
40 val. atleidai. Choras pasi-
rėngė mišparų giedojimui.

Choro vakaras iš spalio 29
nukeliamas tolimesniam laikui,
nes spalio 21 įvyksta parapijos
laimėjimų vakaras.

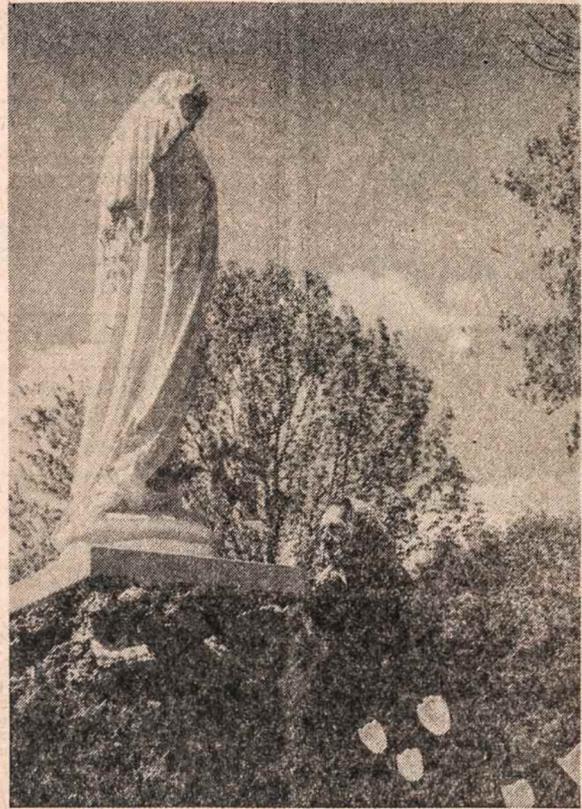
Vargonininkas ir parapičiai
yra dėkingi choristams, kurie
ir vasaros metu per sumą giedo-
jo lietuviškas giesmes. Chore
yra ir nelietuvių, kurie išmoko
gražiai giedoti lietuviškai. Yra
ir tokių motinų, kurios į chorą
ateina su vaikais. Laukiame dau-
giau choristų. O.

HARTFORD, CONN.

LDS 6-tos kuopos susirinkim-
as rugsėjo 18, sekmadienį,
1 val. popiet įprastoje vietoje.
Visi nariai prašomi dalyvau-
ti. Bus senkami atstovai į
LDS Connecticut apskr. suva-
žiavimą. A. J. P.

— New Yorko arkivyskupija
sekmadienį pradėjo vaju 25
mil. sukelti mokyklų statybai.

— Vokietijos užs. reikalų
minist. Brentano šią savaitę at-
vyksta pas valst. sekr. Herted-
rį.

"NEAPLEISK mūsų, Motinėle" (iš Villa Maria Thompson, Conn.).
Nuotr. B. Kerbelienės

BALTIMORĖS ŽINIOS

Šeštadieninė mokykla pradė-
jo naujus mokslo metus šeš-
tadienį, rugsėjo 10. Gražus bū-
rys mūsų jaunimo susirinko
9 val. ryte šv. Alfonso mokyk-
los kambariuose įsigyti žinių
apie Lietuvą, jos kalbą, jos gar-
bingą praeitį, geografiją ir jos
papročius. Pradėjo mokslo me-
tus su ypatinga programa. Mes
linkime vaikučiams ir jų pasi-
šventusiems mokytojams sėk-
mingų metų.

Prel. L. Mendelis, šv. Alfonso
par. klebonas, išsiuntinėjo lai-
škus visiems parapičiams. Lai-
ške praneša apie savo vasaros
atostogas, kurias praleido Euro-
poje, aplankydamas šventoves
Ispanijoje, Italijoje ir Liurdą.
Dalyvavo Eucharistiniame kon-
grese Miunchene. Aplankė lie-
tuvius ligonis Gautingo sana-
torijoje. Buvo labai sužavėtas
lietuvių pastangomis išlaikyti
lietuviybę tremtyje Vokietijoje.
Dalyvavo Kristaus Kančios vai-
dinime Oberammergau mieste-
lyje. Be to, laiške aprašė įvai-
rius parapijos parengimus, ku-
rie ruošiami šį rudenį, ir pra-
šo visų savo aukomis padėti
likviduoti įvairias parapijos iš-
laidas.

Kun. J. Antoszewski, šv.
Alfonso par. vikaras, rugsėjo
14 grįžo iš atostogų, kurias
praleido Floridoje.

Fashion Show, kurią ruošia
šv. Alfonso par. sodalietės, bus
rugsėjo 19, pirmadienio vaka-
re gražiame Mardi Gras Supper
Clube, 6800 Harford Rd. Bi-
lietus galima įsigyti pas soda-
lietes.

Sol. Prudencijos Bičkienės
koncertas bus rugsėjo 24, šeš-
tadienį, Lietuvių svetainės di-
džiojoje salėje. Pradžią 7:30
val. vak. Koncertą ruošia Lie-
tuvų Bendruomenė.

STUDIJŲ DIENOS MONTREALYJE

KLSS Montrealio skyrius rug-
sėjo 24-25 ruošia studijų die-
nas. Suvažiavimas oficialiai pra-
sideda šeštadienį, rugsėjo 24, ir
baigsis sekmadienį, rugsėjo 25
popiet. Programoje paskaitos
ir diskusijos aktualiais klau-
simais; paskaitininkais pakviesti
Regina Kuliene iš Toronto ir
dr. Henrikas Nagys iš Montrea-
lio.

Šeštadienio vakare Windso-
ro viešbutyje įvyks iškilmingas
Iritium Semestri balius — ban-
ketas. Dėl smulkesnių žinių
prašome kreiptis į pirm.: V.
Piečaitį, 5785 12th Ave., Rose-
mount, Montreal, P. Q., Cana-
da. Tel. RA2-4449

IŠ VISUR

— Dr. Zigmās Brinkis Chi-
cagoje išlaikė vaist. gydytojo
egzaminus ir gavo teisę vers-
tis privačia gydytojo praktika.

— Pranas A. Grušas iš Wa-
shingtono D. C. persikėlė gy-
venti į San Jose, Calif. Jo da-
bartinis adresas 1991 Story Rd.
San Jose 27, Calif.

— Alvydas Vasaitis, jaunas
pianistas, Chicago Tribune
rengtame festivalio konkurse
laimėjo antrąją vietą.

— Stepas Leveckis, Darbi-
ninko skaitytojas, su šeima šio-
mis dienomis įsigijo savo nu-
savybę Metuchen, N.J., ir persi-
kėlė ten pastoviai gyventi. Ap-
simokėjęs Darbininko prenu-
meratą, paliko 4 dol. auką spau-
dos fondui, už kurią adminis-
tracija nuoširdžiai dėkoja.

— Dr. inž. Leonas Bajoriū-
nas jau dešimtį metų kai dir-
ba Amerikos krašto apsaugos
departamento inžinerijos korpu-
se. Dabar yra Detroito skyriaus
vedėjas. Rugpjūčio gale jis su
Amerikos delegacija dalyvavo
vandenynų pakraščiu inžiner.
kongrese, kuris buvo Hagoje,
Olandijoje.

— A. Vilčinskis, buv. D.
Britanijos lietuvių jaunimo są-
jungos pirmininkas, baigė Lon-
dono universitetą ir gavo in-
žinieriaus diplomą.

— Albinas Venclauskas, Ško-
tijoje gimęs lietuvis, diploma-
tinei tarnybai iš Skotijos at-
vyko į Australiją, į Camberra.
Jis gerai kalba lietuviškai, drau-
gauja su vietos lietuviams.

— S. Pacevičienė Adelaidė-
je, Australijoje, baigė odonto-
logijos mokslus ir atidarė savo
kabineta. Studijas ji buvo bai-
gusi Lietuvoje.

— Jonas Strazdas, 74 metų
mirė St. Paul, Minn., rugs. 19.
Palaidotas su bažnytinėmis ape-
igomis Kalvarijos kapinėse. Į
ši kraštą velionis atvyko 1906.
Pradžioje buvo sustojęs Law-
rence, Mass., vėliau išvyko į St.
Paul, Minn., kur visą laiką dir-
bo Armour and Co. Paliko žmo-
ną, keturias dukteris, seserį
Lietuvoje, penkis anūkus ir
tris proanūkus ir savo krikšto
duktrį Valeriją Kazlauskienę,
gyv. Flushing, N. Y.

Jonas Obelinis

KVIEČIAME TALKON!

DARBININKO administracija daro visa, kad nereik-
kėtų laikraščio kainos kelti. Tuo tarpu DARBININKO
skaitytojai gauna laikraštį už 6 dol. Tai pigiausias mū-
sų laikraštis..

Norint ir toliau už tą kainą DARBININKĄ išlaikyti,
reikia naujų skaitytojų. Jų galima rasti, tik reikia pasi-
ūlyti DARBININKĄ užsisakyti.

Kas prisius 1 dol., DARBININKĄ gaus iki šių metų
pabaigos. Kas prisius 5 dol., gaus 1960 ir 1961 metam.
Kas suras 5 naujus prenumeratorius, gaus dovanai lie-
tuviškų knygų už 15 dol.

Kviečiame pasinaudoti šiuo laikinu metų pabaigos
papiginiu ir užprenumeruoti DARBININKĄ sau arba
artimiesiems. Paraginkite draugus bei pažįstamus arba
prisidėkite auką, kad galėtume siuntinėti tiem, kurie nori
skaityti, bet negali užsimokėti.

DARBININKO skaitytojų talka surasti naujų pre-
numeratorių padės administracijai ilgiau išlaikyti ne-
keliant DARBININKO kainos.

Palengvinti išsiųsti prenumeratą dedama ši atkarpa.
Prašome iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Prašau siųsti DARBININKĄ ..... metam

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Laikraštį užsakė .....

Siunčiu už:
prenumeratą \$....., aukų \$..... Viso \$.....

(Data) (Parašas)

Norite geros—meniškos fotografijos

portreto, šeimos, vaikų, įvairių progų,
vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobuvių ir pan.
nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją?

Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

gyv. 422 Menahan St., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

Lietuviškų produktų:

DUONOS, SŪRIŲ, DESRŲ, SKILANDŽIŲ

PETRO LISAUSKO

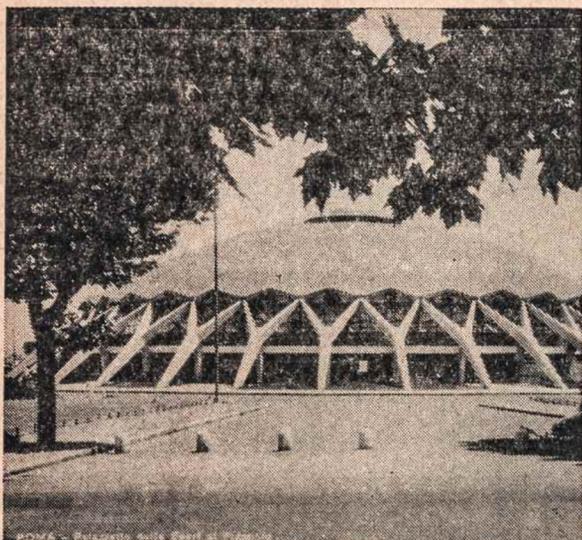
kr autuvė

64-09 Clinton Avenue, Maspeth 75, N. Y. Tel. TW 4-8087

Priimami užsakymai vestuvėms ir pobūviams

Perkant didesniais kiekiais pristatoma į namus nemokamai

B.

PALEZZETO dello Sporto — olimpiniam žaidimams pastatyta moderni halė Romoje.

GREIČIAU, AUKŠČIAU, TOLIAU

Rugsėjo 11 išpūdingomis apėigomis Romoje baigti XVII olimpiniai žaidimai. Kažin ar yra kada buvęs toks nuostabus uždarymas, kaip Amžinajame mieste. Siam spektakliui lemtingai padėjo pati aplinka. Pasukinio technikos žodžio modernūs stadionai, halės, šalia kurių didingai rymo senovės — geriau tūkstantinę metų našta pakėlę statiniai ar tik jų mįslingi griuvėsiai. Visa tai buvo sukibę ir nepakartojamą praeities ir dabarties pynę.

Tokiame šešelyje modernūs sportininkai išbandė savo pajėgumą, dalinosi džiaugsmo ir liūdesio valandėlėmis ir po 18 dienų bendravimo išsikirstė po visus pasaulio kampus. Kai kurie iš tų 7000 sportininkų puoselės viltį dalyvauti 1964 olimpiuose žaidimuose Tokyjo, bet ten, be kelių šimtų veteranų, atvilnys nauja jaunimo banga. Ir vėl tūkstančiai rinktinio sportininkų sieks to neblunkančio jaunystės šūkio: "Greičiau, aukščiau, toliau!"

Svarbiausia olimpinio žaidimų dalis yra lengvoji atletika, neveltui vadinama sporto karaliene. Jei netolimioj praeity vyrų lengvojoj atletikoj liūto kasnį nugriebdavo JAV sportininkai, tai Romoje jiems teko kuklesnis vaidmuo ir grobis.

Nuo 1932 Los Angeles nepertraukiamai laimėjo 100 ir 200 m bėgimus, amerikiečiai šį kartą prapylė abejuose rungtyne. 100 m aukso medalį nušvilpė Armin Hary (Vokietija) per 10,2 ir 200 m (pergalės laurai atiteko Livio Berruti (Italija) per 20,5. JAV savo pozicijas atlaikė 400 m, kur Otis Davis pasiekė naują pasaulio rekordą — 44,9. Amerikiečiai ant kulnų lipo Kaufmann (Vokietija), parodęs tokį pat laiką.

800 m amerikiečius pakeitė Peter Snell (N. Zelandija) — 1.46,3 min. 1500 m, kaip ir laukta, laimėjo Herb Elliot (Australija) per 3.35,6 min. (naujas pasaulio rekordas). 5000 m pirmuoju atsuko Murray Halberg (N. Zelandija) — 13.43,4, o 10.000 m aukso medalio savininkas Pyotr Bolotnikov (SS) per 28.32,2.

Amerikiečiai išsilaukė 110 ir 400 m kliūtinuose bėgimuose, bet turėjo sudėti ginklus 4X100 m estafetėje, kai vienas iš bėgikų peržengė lazdelei perduoti

ribą ir JAV ketvertukas buvo diskvalifikuotas (laimėjo Vokietija per 39,5 — pakartotas pasaulio rekordas). Užtat JAV atsigavo 4x400 m, prabėgę per 3.02,2 — naujas pasaulio rekordas.

Klasišką maratono bėgimą Romos gatvėmis laimėjo Abebe Bikila (Etiopija). Šis Etiopijos karaliaus rūmų sargybinis bėgo basas. Jo pergalė džiugiai išgyveno visa Etiopija, kuri kadaise turėjo vargo su Mussolinio užmačiomis karo lauke.

Suolyje i aukštį pasaulio rekordininkas John Thomas (JAV) turėjo pasiduoti dvim SS šuolininkams ir liko tik su bronzos medaliu. Gruzinas Robert Shaladzke pirmu mėginimu įveikė 2,16 m, o šio aukščio Thomas neįgalėjo per tris bandymus. Suolyje i toli amerikiečiai pratęsė savo pirmavimą (nuo 1924) ir Ralph Boston pasiekė 8,12 m. Su kartimi taip pat JAV laimikis — tarzaniskas Don Bragg peršoko 4,70 m.

Nepajudinamai amerikiečiai pirmavo rutulio stūmimo — jiems trys pirmosios vietos ir visi medaliai. Sėkmingai atlaikė pozicijas ir disko metime, tik ietininkai sušlubavo ir liūto kuklesnis vaidmuo ir grobis. JAV spustelėjo moterų grupėje, kur negriukė Wilma Rudolph sužėrė tris aukso medalius. Aukštai gė mergaitė iš Tennessee laimėjo 100 ir 200 m, be to, dalyvavo 4x100 m estafetėje.

Išskyrus rumunišką stirną Yolanda Balas, kuri be vargo laimėjo šuolį i aukštį su 1,85 m, kitas moterų rungtis paglemžė SS sportininkės, ypatingai stiprios mėtymuose. Lietuvė Birutė Kalėdienė laimėjo bronzos medalį ietimi.

Olimpinį futbolo turnyrą nusvėrė vienas iš favoritų — Jugoslavijos rinktinė, baigmė į (Nukelta i 7 psl.)

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291

REAL ESTATE

St. Mary's Parish in CLOSTER, New Jersey
Large 4 Bed Room Split, 2 1/2 Baths, large Family Room, 2 car Garage. 1/2 Acre — Priced Right — \$28,200.
PO 8-6185

In Our Lady of Visitation Parish PARAMUS, N. J.
Attractive 3 Bedroom - Ranch 1/4 Acre - near schools - N. Y. Bus - Oversized Garage — \$18,500. Phone
CO 5-4701

In Catholic Area of TEANECK, N. J.
(Whittier School Section)
7 Room Colonial - 3 1/2 baths - 1/2 hr. Times Square - \$32,500 - Owner.
DA 7-2189

St. Mary's Parish CLOSTER, N. J.
7 year old Split, 3 bedrooms, 1 1/2 baths, fireplace, garage, recreation room; adjacent to large picturesque wooded area, plot 80x125. Convenient to everything; \$22,900. Principals only. Telephone PO 8-1009.

In St. John the Evangelist Parish in RIVERHEAD, L. I.
8 Rooms, 1 1/2 baths, hot water heat, walking distance to town. 2 Catholic Churches, Parochial School, new High School under construction. Home in excellent condition. \$18,500.
PA 7-0691

In Catholic area of LEONIA, N. J. Split level custom built by Meeker & Meeker Inc. Extra large rooms, oversized 2-car garage; 6 rms., rec. room and full basement, 2 1/2 baths, removable windows, ideal location. GE 8-9215; Capital 6-5106.

In Catholic area of WASHINGTON TOWNSHIP, N. J. near Westwood, 6-room stucco, 2 baths, garage, 80x100 corner plot, landscaped. Near Catholic Church & Parochial School. NO 4-0659; after 7 p.m. — CY 2-2866.

In St. Teresa of Avila Parish in RICHMOND HILL, N. Y.
2 family, fully detached, 60x100, 2 car garage. Up: 4 rooms, bath and porch. Down: 5 rooms, 2 baths, porch and finished basement. — \$24,000. (Owner). JA 9-1765.

HILLSIDE, New Jersey SOUTHERN COLONIAL HOME
3 rooms, 3 baths, powder room, porch, 2 car garage. Large corner lot. Exclusive Westminster section. ELizabeth 2-7264 (NJ)

Ideal for Catholic Institution. Putnam Valley — Stone house on lake, completely furnished, 23 acres, swimming, boat. All year accessibility. Two bedrooms, tile bath, paneled living & din. rooms, fireplace, mod. kitchen, heat, large basement, guest cottage, bath house, barn, toolshed, garage; 55 miles from New York. \$15,000. Taxes \$675. Call New York BU 8-4448 or PEekskill 8-4458.

In Catholic Area TEANECK, W. ENGLEWOOD, N.J. — Charming 8 year old Cape Cod, 90x120, 2 bedrooms; dead-end street, air-conditioned, separ. dining room, finished basement and bar, expansion attic and fan, w/w carpet. — \$21,000. Private. TEaneck 6-2569.

Catholic area, Upper Mt. Clair, N.J. 2 year old split, 20 min. NYC; choice location, 3 bedrooms, 2 1/2 baths, recreation room, patio, kitchen, attached garage, w/w carpet, landscaped yard, bow windows; extras; near school and transportation; mid' 30's. Call evenings PI 4-8231, days — HU 2-4582.

Maria Regina High School HARTSDALE, N. Y.
Vicinity of Orchard Hill, Split level, 3 bedrooms, 2 baths, carpeting, fireplace, near Catholic Church; 1 car garage. \$31,500. Owner. Telephone WHite Plains 8-8457

St. Francis de Chantel Parish WANTAGH, L. I.
Sprawling Ranch, 80 x 100, 5 bedrooms, large living room, furnished family room, laundry and covered patio, attached garage; immediate occupancy. — Sacrifice. — \$20,000. SU 1-9981

St. Elizabeth Parish, Wyckoff, N.J. \$18,900
Spotless modern ranch, 2 bedrooms, living room, eat-in-kitchen, dining room, tile bath, laundry, garage, 40x100; quiet st., convenient transportation. Buses to NYC; 40 min. by car; many extras. Phone TW 1-2377

Catholic Area RYE TOWN, N. Y.
Attractive 2 bedrooms, ranch full expansion attic, d.y cellar, large plot, low taxes, convenient schools, excel. commuting. Asking \$25,500. Before 1 p.m. and after 6 p.m. — WE 9-3317

SPECIAL NOTICE TO OUR MANY OUT-OF-TOWN CATHOLIC GROUPS WHO WILL BE SPENDING SOME TIME IN THE NEW YORK - NEW JERSEY, CONN. - PENNSYLVANIA AREAS DURING THE SUMMER MONTHS — VISITING SHRINES - PILGRIMAGES - CATHOLIC SUMMER CAMPS - CATHOLIC SUMMER RESORTS AND CATHOLIC GATHERINGS. — THE FOLLOWING HOTELS AND MOTELS HAVE SPLENDID REPUTATION FOR CLEANLINESS, COMPLETE SERVICES AND FRIENDLY HOMELIKE ATMOSPHERE. WE HIGHLY RECOMMEND THEM FOR THE VERY BEST IN HOTEL AND MOTEL ACCOMMODATIONS.

THE FUNTSMAN MOTEL, 2041 Riverdale St., West Springfield, Mass. Mass. Tpke. exit 4. — 12 air-cond. units, S. \$6; D. \$8-\$10; 4 for \$12. Crib, \$1; cot, \$2. TV free; radio avail. free. Pets. Café nearby, open 24 hrs. Self-service laundry 1 mi. Special Consideration Given to Religious Groups.

NICKOLS MOTOR LODGE, New York Rd., Sturbridge, Mass. — 32 air-cond. units, May 15-Oct. 1: D. \$8-\$13; under 12 free; Nov.-Apr.: D. \$6-\$11. TV free in 17; radio free. Playground, Café 1 mi. Older guest house, some cottages, new motel unit, attract. grounds, pond. Spec. rates to relig. gr. DI 7-2691.

BERKSHIRE CHALET MOTEL, Great Barrington, Mass. 1 mi. S on 7. 26 air-cond. units, 2-story. July-Oct. 15: S. \$7-\$9; D. \$8-\$12 3 for \$12-\$15; Oct. 16-June: S. \$5.50-\$7; D. \$7-\$10; 3 for \$10-\$12. Sitter list. TV pay. Playground, Café, 7 A.M.-10 P.M. Rm service. Golf green, badminton, croquet. Special consideration given to religious groups. Tel.: 393.

BERKSHIRE HILLS MOTEL — WESTFIELD, Mass. — 12 air-cond. units. June-Oct.: S. \$7-\$10; D. \$10-\$14; \$2 each additional; Nov.-May: S. \$5; D. \$8. TV free. Special Rates to Religious Groups. Logan 8-8157

Barryville, N. Y. HOTEL - MOTEL Under new management. E. Maue, propr. Rooms - Meals - Tap Room; Hunting, Fishing. Open All Year Round. Special Rates to Religious Groups. Telephone: 9481 (Barryville, N.Y.)

REAL ESTATE

Nativity Parish RED BANK, N. J.
3 bedrooms, 2 1/2 baths, Colonial. Superb condition. Corner plot, patio, 2 car garage; walk to school. Enjoy swimming, boating all summer long at home. Sacrifice. SHadyside 1-9408

St. John's Parish BERGENFIELD, N. J.
3 Bedroom Split, 102 x 75, Large Kitchen, Dinette, Spacious Living Room; near transportation & Catholic Churches. Must be seen! Sacrificing, \$18,000. — DUmont 4-3219.

ARDSLEY, N. Y.
Near Catholic Church & Parochial School. — Cape Cod, 3 bedrooms, 2 baths, 9 months old, storms, venetian blinds & refrigerator included. \$23,000. Owner — Phone OW 3-3154

Catholic area — Scarsdale QUACKER RIDGE AREA CENTER HALL RANCH
1/2 acre, beautiful landscape, 2 car garage, extras. \$33,000 Owner — SC 5-0244

St. Anastasia Parish BERGENFIELD, N. J.
2 Family Brick, New 2 Large 5 Room Apartments, 2 car Garage. Ideal for Doctor or Dentist Corner plot, \$35,500 DUmont 4-6026

Ideal for Catholic Institution LAKE RONKONKOMA
4 acres at \$85. Hawkins Ave., 15 room house & 3 room cottage near lake. Suit Nursing Home or Camp. Seen all day Sunday SO 8-8080

In Catholic area of NEW MILFORD, New Jersey
7 Room Split - 3 bedrooms - 1 1/2 baths - recreation room - 90 x 100 lot - 10 min. to George Washington Bridge - 1/2 block to bus - Walk to shopping — Phone TEaneck 6-3098

NORTH SHORE A HOME FOR EVERY PURSE
\$14,000 to \$27,500
We have a large selection of homes in various desirable North Shore communities. Cottage 2 bedroom completely modern, \$14,000; Ranch — 3 bedroom & den \$18,500; Ranch Waterview — 3 bedrooms, 2 yrs old. \$22,000; Colonial — 3 bedrooms, 1 1/2 baths, \$25,000; Split level — 4 bedrooms, 2 1/2 baths, \$27,500. Come in and see these and others in our picture file. COONEY ASSOCIATES, Inc., 90 Glen Cove Road, Greenvale, L. I. — Telephone MA 1-1620

In Saint Dominic's Parish in EAST NORWICH, L.I.N.Y.
7 room split level, 2 1/2 baths, garage, fireplace, knotty pine room, 4 1/2 % mortgage, low taxes, \$23,900. Owner. WAlnut 2-0521

HELP WANTED POSITION OPEN
for experienced chambermaid, waitress, Westchester rectory. TE 5-0677

COOK for convent in Yonkers, live in references required YO 3-1449

DIDELIS PAPIGINIMAS Darbininko prenumerata naujumiems skaitytojams 4 mėn. iki šių metų galo tik 1 dol. Šiems ir 1961 metais — tik 5 dol. Rask bent vieną naują skaitytąją.

RELIGIOUS NOTICE

HAVEN
By-the-Hudson
Ideal Rest House for Ladies
Open all year round
Villa St. Dominic Glasco, N. Y.

WANT PLENTY OF MONEY?
You can make over 150% profit. Just show No.1054 reversible necklace with its Genuine Mother of Pearl and colorful rhinestones surrounding a Full Color picture of the Virgin Mary & Our Lord. Beautiful cinemascope effect. 18" chain and gift box. Sells on sight. Send \$1.00 (\$2.50 value). Money back guarantee. Immediate delivery. Free Full Color Catalog. Make money regardless of your age. Order No.1054 today. STEPHEN PRODUCTS CO. 2160 Broadway (Dept. D) New York 23, N. Y.

RESTAURANTS
Herman Wedel's SUNRISE VILLAGE
Sunrise Hwy., Belmore, L. I. SU 5-1132 - SU 5-9573
2 Shows and Dancing Nite. GALA CONTINENTAL REVUE. Excellent Cuisine. Luncheon served from 11:30 A.M. — Private Banquet Facilities.

Toomey's Grill
Cor. Rogers Ave. & Empire Blvd. Brooklyn 29, N. Y. GOOD PLACE TO EAT Air Conditioned PR 2-2541

CATERERS
For the Very Best in CATERING for Weddings - Graduations - Communion Breakfasts - Anniversaries - Ordinations and all Social functions contact the JERSEY CATERING SERVICE 59 4th Street, Passaic, N. J. GR 1-2170

PROFESSIONAL SERVICE
SMALL PLANT MAINTENANCE
Industrial or Institutional Boiler Room, plumbing, electrical, etc. Contract basis. Special consideration given to religious institutions. For particulars call BA 9-0845

CONVALESC. HOMES
Belle Haven REST HOME
The Home with a Heart Pleasant Surroundings Located on the South Shore convenient to all transportation. Specializing in vegetarian diets. Phone SAYVILLE 4-1601 for appointment

Asbury Park, N. J. Fine Home - Catholic ownership FOR ELDERLY PEOPLE Good home-cooked meals Tray service if necessary Reasonable prices, inspection invited PR 4-8425 (N.J.)

Catholics Welcome MATURE FOLKS — Ambulatory only. Hunters accommodated. Good meals; beautiful country — Mrs. Mose Pane, R.D. #1, Red Hook, N.Y. PLateau 6-5711 N.Y.C. Phone — FA 5-8354

CHILDREN BOARDED
WOMAN wishes to care for child of working mother, daily. Williston Park vicinity, — \$15 weekly. Phone Pioneer 2-5347.

D E M E S I O !
I. CIGMAN, Inc.
Neseniai atidarė naują didelę MEDŽIAGŲ KRAUTUVĘ
183 ORCHARD STREET
NEW YORK 2, N. Y.
Turime didžiausią pasirinkimą vietinių bei importuotų medžiagų moterims ir vyrams labai žemomis kainomis.
Duodame dovanų tiems klientams, kurie pirks nemažiau kaip už \$10.00. — Ateikite ir įsitikinkite!
Tel. GR 5-0160
KRAUTUVĖ ATVIRA KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS nuo 9 ryto iki 6:30 vakaro

AR JŪS NEPERMOKATE už savo automobilio apdraudą?
Virš 21,000,000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga.
Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras, Jūs esate kvalifikuotas:
Dideliam apdraudos sutaupymui, geresnei savo apsaugai ir greitesniam patarnavimui, reikalaujant nuostolių atlyginimo.
Kreipkitės:
ALBERT F. PETERS (Petrauskas)
APDRAUDOS SPECIALISTAS
84-17 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VI 3-1477
NAMŲ ADRESAS
106-53 — 95th Street Ozone Park 17, N. Y.

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės
INSURANCE - REAL ESTATE
JOHN ORMAN AGENCY
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. Virginia 6-1800

HOLY LIGHT
BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ
RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION
SAV. B. KUČINSKAS
35 So. 8th Street EVergreen 7-2155
Brooklyn 11, N. Y. Resid. ILlinois 8-7118

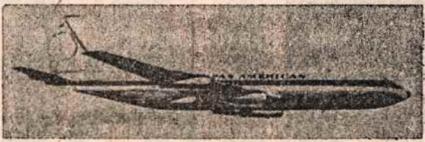
KLAUSKITE PATYS SAVES
I žemiau pateiktus klausimus jums atsakys firma, kuriai rūpi geras patarnavimas prieš jums siunčiant
DOVANŲ PAKETUS Į U.S.S.R.
1. Ar firma yra patikima?
2. Ar yra tai įrodžiusi?
3. Ar ji rūpestingai supakuoja, išsiunčia ir paruošia visus reikiamus dokumentus?
4. Ar ji naudoja geriausias įpakavimui dėžes?
5. Ar ištikro ši firma dirba daugiau, kaip 25 metus?
6. Ar ji yra oficialiai patvirtinta?
Atsakymas bus TAIP i visus aukščiau pateiktus klausimus, jeigu jūs savo dovanų paketus siusite per bet kurį iš skyrių:

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.		
716 Walnut St. PHILADELPHIA 6, PA. WAlnut 5-3455	1991 Broadway NEW YORK 23, N. Y. LYceum 5-0900	390 W. Broadway S. BOSTON 27, MASS. ANdover 8-8764
4102 Archer Ave. CHICAGO 32, ILL. FRontier 6-6399	6446 Michigan Ave. DETROIT 10, MICH. TAshmoo 5-7560	346 Third Ave. PITTSBURG 22, PA. GRant 1-3712
1313 Addison Rd. Cor. Superior Ave. & 71 St. CLEVELAND 3, OHIO UTah 1-0807	683 Hudson Ave. ROCHESTER 21, N. Y. BAKER 5-5923	851 Hollins Street BALTIMORE 1, MD. MUberry 5-5787
174 Tighman Street ALLENTOWN, PENNA. HENlock 5-2069	979 So. Broad St. TRENTON, N. J. EXport 4-8085	202 Second Street LAKEWOOD, N. J. FOxoroff 3-6621

SIŪSKITE JŪSŲ PAKETUS TUO JAU MUMS MES JUOS IŠSIŪSIME GREIČIAU

WINTER GARDEN TAVERN, INC.
VYTAUTAS BELECKAS SAVININKAS
1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6140
Salė vestuvėms, ir kitoms pramogoms. Be to, duodami palaikymo ir pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinomis kainomis.

JOSEPH ANDRUSIS — TRAVEL AGENCY

— HAVEN REALTY —

KELIONIŲ BIURAS LEKTUVAIS IR LAIVAIS

Namų pardavimas, Apdraudos, Income Tax užpildymas Mutual Funds — Pinigų investacijos

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

DOVANOS GIMINĖM

ISSIUNTIMU REIKALINGA PASIROPINTI JAU DABAR!

Ka mūsų giminės SSSR, Ukrainoje, Gudijoje, Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Užkarpatėje labiausiai vertina gautam stuntiny???

Be abejo, ATRAIŽAS GEROS, IMPORTUOTOS VILNONĖS MEDŽIAGOS SUKNELEI, KOSTUMUI, PALTUI.

KUR galima pirkti vilnonės medžiagos dovanom pačiom žemiausiom kainom mieste? TIK 3 KRAUTUVĖSE FIRMOS

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525 Cor. DELANCY, N.Y.C.

Parduodama: šilkas, nailonas, satinas, aksomas, pliušas, gobelenas, drobė, medžiagos užuolaidom, audiniam, užvalkalam, baldam ir k.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDĖN IR SEKMADIENIAIS, ISSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckenteno krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išilpant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt. Audiniai yra angliškos ir vietinės vilnos, šilko ir medvilnės

Specialiai žemos kainos tiems, kurie siunčia audinius į užsienį.

Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėm, suknelėm bei švarkams. Maišytos ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K & K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

Telefonas: ELizabeth 4-1711

ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo \$9.50 už pilną eilutę

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai

Geriausias rūšies pigiausioms kainomis Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą

PAMĖGINKITE UŽEITI PAS MUS IR BŪSITE PATENKINTI

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 ORCHARD STREET NEW YORK 2, N. Y. Tel.: AL 4-8319

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius LIETUVOJE Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesniems informacijos rašykite, skambinkite daugiausiai patyrusiam kelionių biurui į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU Inc.

45 W. 45 Str. New York 36, N. Y. • Tel. Circle 5-7711

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir į kitus Sov. Sąjungos valdomus kraštus. Garantuotas pristatymas Muitai ir kiti mokesčiai apmokami čia. Gavėjas NIEKO NEMOKA. Rašykite arba aplankykite jums artimiausius mūsų skyrius

COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.

- Licensed by Intourist
NEW YORK 3, N.Y., 39 - 2nd Avenue — Tel.: AL 4-5456
BROOKLYN 7, N.Y., 600 Sutter Avenue — Tel.: DI 5-8808
LAKEWOOD, N. J., 126 - 4th Street — Tel.: FO 3-8569
PATERSON 1, N. J., 99 Main Street — Tel.: MU 4-4619
NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street — Tel.: LO 2-1446
PITTSBURG 3, Pa., 1015 E. Carson Street — Tel.: HU 1-2750
WORCESTER, Mass., 174 Millbury Street — Tel.: SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich., 9350 Jos. Campan — Tel.: TR 3-1666
CLEVELAND 13, Ohio, 2683 W. 14th Street — Tel.: TO 1-1068
CHICAGO 22, Ill., 2222 W. Chicago Avenue — Tel.: BR 8-6966
SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter Street — Tel.: FI 6-1571
NEWARK 3, N.J., 428 Springfield Avenue — Tel.: BI 3-1797
PHILADELPHIA 41, Pa., 4925 Old York Rd. — Tel.: DA 4-4401
SPRINGFIELD, Mass., 1716 Main Street — Tel.: RE 2-7163
WATERBURY, Conn., 6 John Street — Tel.: PLaza 6-6766
GRAND RAPIDS, Mich., 414 Scribner Ave., N.W. — GL 8-2006
PASSAIC, N. J., 211 Monroe Street — Tel.: PR 3-0979
DETROIT, Mich., 7300 Michigan Avenue, — Tel.: VI 1-5355
VINELAND, N. J., West Landis Avenue, Greek Orthodox Bldg. Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

SPORTAS

Iš sporto žaidynių Chicagoje

Rugsėjo 3-4 Chicagoje buvo pravesta 10-jų Saurės Amerikos sporto žaidynių antroji dalis ir išsiaiškintas šių metų klubinis nugalėtojas. Juo tapo Clevelando LSK Žaibas, kuris vyrų bei moterų klasėse surinko 495,5 taškų, o prieauglio klasėse 284,5 t. Pas vyrus ir moteris tolimesnes vietas taškais užėmė — antrą — Toronto Aušra 302, trečią — Toronto Vytis — 217, ketvirtą — Chicago Neris — 165,5. Prieauglio klasėse: antrą — Toronto Aušra 206, trečią — Chicago Neris — 52. Čia taip pat įskaityti ir pirmosios žaidynių dalies, įvykusios New Yorke, taškai.

Futbolė laimėjimą pelnė Chicago LFK Lituania I, kuri baigmėje lengvai įveikė Toronto Vyti. Chicagočiai laimėjo net 4:0 (1:0). Prieš tai Lituania I nugalėjo Lituania II 4:0, o Vytis sudorėjo New Yorko LSK 5:0. Rungtynėse dėl trečiosios vietos Lituania II supliekė New Yorko LSK 3:1.

Baigminėse rungtynėse Lituaniai I įvarčius pelnė H. Jenigas 2, A. Bavarskas ir M. Mikalauskas po 1. Laimėtojai gavo Rochesterio visuomenės parskirtą pereinamąją taurę ir Chicago lietuvių vyrų choro vienkartinę dovaną.

Lengvoje atletikoje komandiniu laimėtoju tapo Žaibas. Geriausias pasekmes čia pelnė Žaibo atstovė R. Besperaitytė, kuri pasiekė du Liet. Sporto Sąjungos rekordus. Suolyje į tolį ji nuoko 16'5" ir 75 jardų nuotolį prabėgo per 9,4 sek. Taip pat gerai pasirodė Aušros sportininkas A. Žalauškas. Jis 100 jardų prabėgo per 10,6 ir 200 jardų per 23,3. Aušros

13 metų amžiaus sportininkė Ramovaitė parodė gražią pasekmę — 4'4" suolyje į aukštį, o Žaibo atstovas Kolovičius 880 jardų bėgime — 2:01.7.

Lauko tenise komandiniu laimėtoju išėjo Neris, kurios sportininkai sugriebė beveik visas pirmąsias vietas. Vyrų vienetė nugalėtojas dėl tamsos nebuvo išsiaiškintas. Į baigmę buvo iškopę Andriejauskas (Neris), ir V. Grybauskas (Rochesterio Sakalas). Jaunių vienetė pirmaisiais buvo Neris atstovai A. Giedgaudas ir V. Giedgaudas, o moterų vienetė Loy ir Dambauskaitė. Mišriame dvejetė Neris sportininkai Loy — Pike-liūnas baigmėje įveikė Kuraitytę (Neris) — Košubą (Lituania). Vyrų dvejetė Andriejauskas (Neris) — Grybauskas (Sakalas), finale nugalėjo Juodikius (tėvų ir sūnų) iš Neris.

Plaukyme komandiniai geriausiai pasirodė Žaibas su savo prieaugliu. Čia ypatingai užsirekomendavo 12 m. amžiaus mergaitė Dalia Čiurlionytė ir P. Malinauskaitė. Šiaip plaukymas, kaip ir lengva atletika, sudarė liūdną vaizdą, nes iš vyresniųjų jau beveik nieko nėra belikę, o pajėgesnio jaunimo irgi nedaug išjūngia.

Žaidynių atidarymo metu sportininkus sveikino Lietuvos konsulas Chicagoje dr. P. Daužvardis, Fasko pirm. A. Vakselis iš New Yorko ir LB Chicago apyg. pirm. J. Jasaitis. Uždarymo dalyje ir dovanų įteikime vėl žodį tarė Fasko pirm., o dovanų įteikimui vadovavo žaidynių organizacinio komiteto pirm. P. Petrutis ir V. Vakarų sporto apyg. pirm. A. Bielskus iš Clevelando. Žaidynių proga išėjo 24 pusl. leidinys — rungtynė. Pusė šio leidinio užima įvairūs skelbimai, o kitoje dalyje įdėta nuotraukų bei keli apžvalginiai rašiniai. E. 5.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Makaitis laimėjo Hartforde. So. Bostono lietuvių piliečių draugijos Sachmatų klubo pasiūstas į Nauj. Anglijos p-bes Hartforde, jaunas klubo šachmatininkas Algis Makaitis, 15 metų, puikiai pasirodė tose p-besė, laimėdamas pirmą vietą B klasėj. Jis surinko 6-1 taškų; antruoju baigė latvis H. Jancis iš Waterburio su 5½ tš., 3 viet. sachmatų veteranas Karl Alloed iš Northampton, Mass. su 5 tš. Viso buvo 20 dalyvių. Pirmuosius keturius ratus Makaitis baigė su 4-0 taškų, penktam rate suklopo prieš latvi Jancį, tačiau kietai susiėmęs pridėjo 2 taškų iš paskutinių ratų, o Jancis teuzdirbo pusę taško, pralaimėdamas prieš Ishkiną ir kitą — baigdamas lygiomis. Makaitis paskutiniame rate lengvai sudorėjo Ishkiną. Boston Sunday Globe, rugsėjo 11 d. atžymėjo Algį Makaitį, laimėjusį N. Anglijos B klasės meisterio vardą. "Young Algis Makaitis, one of Kazys Merkis protege from the Lithuanian Club, won the Class B event with 6-1..."

Algis Makaitis šiomet laimėjo tris stambesnius įvykius: Boston Schoolboy turnyrą, Massachusetts valstijos B klasės p-bes ir dabar N. Anglijos B klasės pirmenybes.

ICCF organas, rugpiučio nr. talpina Romano Ariausko (P. Australija) laimėtą partiją iš švedo A. Fridh. Partija žaista IV pasaulio koresp. p-bių pusbaigimiam rate.

Povilas Tautvaišas, Chicago ir Illinois meisteris, paskutiniam USCF Ratinge, kuris apima apie 2000 klasifikuotų JA V-bių sachmatininkų, stovi 16-ju su 2303 tš. Pirmas — R. Fischer 2640, S. Reshevsky 2620, toliau seka 9 Senior Masters, o po jų meisteriai: Mednis, Braskef, Abram, Denke, Tautvaišas ir toliau kiti su mažesniu įvertinimu.

Chess Review, rugsėjo nr. Illinois žiniose mini Tautvaišo laimėjimą Chicago p-besė.

Western p-bių, įvykusių Milwaukee, laimėtojų skaičiuje įvardintas šeštuoju Kazys Skėma, Detroit, Mich. Buvo 110 dalyvių. New Yorko įvykiuose atžymėtas Baltic Chess Club susitikimas su Morningside Heights C.C. Rankis, Puralmalis ir Edvardas Stakyns pelnė taškų Baltijos klubui. Zirniss baigė lygiom.

Postal Chess Ratings (apima per 4000 dalyvių) garbės sąrašė paliečia tik vieną lietuvi: Ignas Žalys 1700, jis 15-tas. Kiti lietuviai įvertinti šitaip: Barūnas 950, Bikulčius 822, Bullockas 1194, Gedraitis 1238, Pzčiauskas 1390, Puškorius 1106, R. Radys 1322, Vaitkus 738, Vaičiulis 1406, Weldžius 664.

Radijo programos

RADIJO VALANDA ved. Jonas J. Romanas, sr. WHIL — 1430 kil. Medford, Mass. Sekmdien. nuo 11 iki 12 vid. #

LAISVĖS VARPAS ved. P. Vėžnis WKOX — 1190 kil. Farmingham, Mass. Sekmdienį nuo 8 iki 9 val. ryte. #

RADIJO PROGRAMA ved. Step. Minkus, Boston, Mass. WLYN — 1360 kilocycles. Sekmdien. nuo 1:30 iki 2 p.p. #

VYČIŲ PROGRAMA WLOA — 1550 kil. Braddock, Penna. Sekmdien. nuo 1:30 iki 2 p.p. #

LIETUVOS ATSIMINIMAI ved. Jokūbas Stukas WEVD — 1330 kil., New York, N. Y. Šeštad. nuo 5 iki 6 p.p.

GREIČIAU, AUKŠČIAU, TOLIAU

(Atkelta iš 6 psl.) veikusi Daniją 3-1. Toks danų pasistūmėjimas yra pažymėtinas, nes danai yra vieni iš ne daugelio, kurie gali vadintis tikraisiais mėgėjais. Gaila, kad prieš pat olimpinis žaidimus keli jų rinktinės kandidatai žuvo lėktuvo avarijoje netoli Kopenhagos... Kad ir netekę kelių iškilų žaidimų, danai pasirodė iš gerosios pusės, be kita ko, nugalėjo Vengriją ir vertai gavo sidabro medalius.

Krepšinyje vėl laimėjo JAV, antroji vietoje liko SS (su keturiais latviais) ir trečioji — oficialus pasaulio mėgėjų meisteris Brazilija. Beje, Brazilijos sudėty buvo Blatkauskas (tėvas lietuvis, motina lenkė). 1959 Blatkauskas žaidė prieš Saurės Amerikos lietuvių rinktinę, kai ji viešėjo Brazilijoje. Lietuviškai jis nemoka kalbėti. Pradinėse rungtynėse, kai Brazilija buvo nugalėjusi SS 58-54, sakoma, Blatkauskas buvęs bene geriausias žaidikas Brazilijos rinktinėje. Vėliau Brazilija pralaimėjo tai pačiai SS dviem taškais.

Plaukyme puikiai pasirodė JAV vyrai ir moterys — 11 aukso medalių. Australija pelnė 5, Vokietija — 2 ir Didžioji Britanija — 1. Vyrų gr. australams vieną aukso medalį išgriebė 17-metis latvis Jon Konrads, laimėjęs 1500 m laisvu stiliumi per 17.19.6. Jono sesuo, 15 metų Ilsė, gavo sidabro medalį už moterų 4x100 m laisvo stiliaus estafetę.

Populiarios statistikos, kurios oficialiai nepripažįstamos, bet kuriomis mirga pasaulio spauda, rodo, jog daugiausia aukso medalių suėmė SS — 43, be to, 33 sidabro ir 30 bronzos. JAV antroji vietoje su 34 aukso, 22 sidabro ir 16 bronzos, o Italija — trečioji (13, 10, 13). Jungtinių (Vakarų ir Rytų) sportininkų atstovaujama Vokietija (su specialia vėliava) surinko 12 aukso, 19 sidabro ir 11 bronzos medalių, toliau: 5. Australija (8, 9, 6), 6. Turkija (7, 2, 0), 7. Vengrija (6, 8, 6), 8. Japonija (4, 7, 7), 9. Lenkija (4, 6, 11), 10. Čekoslovakija (3, 2, 3), 11. Rumunija (3, 1, 6), 12. Didž. Britanija (2, 6, 12).

Silpnokai pasireiškė skandinavų kraštai (iš jų geriausia Danija). Nesisekė ir Prancūzai (nė vieno aukso medalio). Dėl to susirūpino prancūzų vyriausybė, kreiptasi ir į de Gaulle...

Gal tiksliausiai, jei jau norime klimpti į statistiką valstybėmis, gautus medalius dalinti iš gyventojų skaičiaus. Tačiau ir mažosios valstybės turėtų stiprų balsą.

Beigi tai ne olimpinis žaidimų tikslas ir prasmė. Pagal žaidimų atgaivintoją baroną Pierre de Coubertin, yra svarbiau "... ne laimėti, bet dalyvauti..." Tūkstančiai sportininkų iš 87 valstybių tą principą gražiai pademonstravo Romoje.

Kęstutis Čerkeliūnas

S & G

buvusi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ QUALITY MEAT MARKET Home-Made Bologna

ANTANAS VAITKUS, vedėjas Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS

Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius We take all orders special price for Weddings and Parties 340 Grand Street, Brooklyn 11, N.Y. — Tel. Stagg 2-4329

JULIUS KUMPIKAS ELEKTROS MOTORŲ TAISYMAS 119 GRAND ST., BROOKLYN 11, N.Y. ELEKTROS MOTORAI • VANDENS POMPOS ORO KOMPRESORIAI • DULKIŲ SIURBLIAI ELEKTR. VESINTUVAI • ELEKTR. GRAŽTAI Mėsinį ir salūnų šaldymo sistemos pilnas aptarnavimas Papildomas gasas — Sudedami nauji vamzdžiai Atidara nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 5 iki 8 v.v., šeštadieniais — visą dieną. Dėl didesnių užsakymų skambinti STerling 9-6534 (po 8 val. vak.)

REPUBLIC Wine & Liquor Store 322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y. Tel.: EV 7-2089 Sav. M. ir J. JOKUBAČIAI Didelis pasirinkimas įvairių vynu, degtinių, konjakų, šventėms bei kitokioms progoms

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms Vestuvėms ir pokyliams tortai Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N.Y. Telefonas: STagg 2-5938

WHITE HORSE TAVERN baras - restoranas PRANAS BRUČAS, savininkas 86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virgilia 6-9519 Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviams Salėje gali tilpti 100 dalyvių

PAUL'S RESTAURANT LIQUORS — BEER — WINES SKANŪS LIETUVIŠKI UŽKANDŽIAI Šeštadieniais, sekmadieniais Griežia J. Mortotalčio lietuviškas orkestras Sav. P. VISAUSKAS 31 Spring St., New Britain, Conn. Tel. BA 3-9771

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ RAY'S LIQUOR STORE Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y. Telefonas: Virginia 3-3544

ROMAN FUNERAL CHAPEL LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS. CHARLES J. RAMANAUSKAS 1113 Mt. Vernon St. Philadelphia 23, Pa. POplar 5-4110

KARLONAS FUNERAL HOME 280 Chesnut Street New Britain, Conn. Tel. BA 9-1181

CARROL FUNERAL HOME, Inc. PETRAS KARALIUS, savininkas LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS 74 Providence Street Worcester, Mass. PL 4-6757 PL 4-1165

DIRSA FUNERAL HOME Joseph J. & Johanna H. Dirsas 51 PROVIDENCE STREET WORCESTER 4, MASS. PLeasant 4-3501 PLeasant 4-3865

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS, jaunas ir puikus lietuvis — naujose patalpose — SKAUSMO VALANDŲJE SUTEIKIA PUIKŲ PATARNAVIMA Edward A. Zigas FUNERAL HOME 540 East St., New Britain, Conn. Tel.: BA 9-2242 — 9-9336 Aptarnauja NEW BRITAIN, WATERBURY ir HARTFORD, Conn.

NEW YORKO NAUJENOS

Pavergtųjų Tautų seimas prieš Jungtines Tautas, prie savo patalpų, 769 First Ave., rugsėjo 20 d. 2:30 val. popiet organizuoja Sovietų pavergtųjų tautų įkėlimo ceremonijas. Tuo metu kaip tik Jungtinių Tautų atstovai rinksis posėdžio. Kviečiami visi nuo pareigų laisvi lietuviai kuo gausiau dalyvauti šiose iškilmėse.

Baltijos valstybių pavergimo 20 metų sukakties minėjimas ir protesto susirinkimas įvyksta rugsėjo 20, 7:30 val. vak. Carnegie Endowment Center patalpose, 46 St. ir First Ave. Visi kviečiami kuo gausiau dalyvauti, kad protesto balsas būtų įspūdingesnis.

Vytauto ir Vandos Valaičių duktė, gimusi š. m. liepos 28 d., pakrikštyta rugsėjo 11 Apreiškimo parapijos bažnyčioje Gėnos - Onos vardais. Krikšto tėvai buvo Paulius Jurkus ir Nijolė Ambrazaitė.

Operetės choras rudens sezono darbą pradeda rugsėjo 16, penktadienį, 8 val. vakare Brooklyno piliečių klubo salėje, 280 Union Ave. Chorui ir šiemet vadovaus muz. Mykolas Cibas. Choro pirmasis pasirodymas bus lapkričio 13, Švabų salėje. Programoje dalyvaus Lietuvos Atsiminimų radijo valandos Rūtos ansamblis. Operetės choras taip pat pakviestas išpildyti programą Elizabetho Balfo skrybiaus ruošiamam vakare.

Motery Vienybės susirinkimas, pirmasis po atostogų, šaukiamas rugsėjo 20, antradienį, 8 val. vak. 86-04 94th St., Woodhavene, Arūnų namuose. Kviečiamos visos narės dalyvauti.

LAK futbolo komanda pradeda German - American lygos sezoną sekmadienį, rugsėjo 18, 3 val. popiet. Priešininku turi West New York komandą. Žaidynės vyks Memorial Stadium, Broadway ir 55th St., West New York, N. J.

Maironio šeštadieninėje mokykloje mokslas pradėdamas šeštadienį, rugsėjo 17 d. 9 val. Visas New Yorko ir apylinkių lietuviškasis mokyklinio amžiaus jaunimas kviečiamas įsijungti į Maironio mokyklos mokinių eiles. Šiais metais veiks 9 klasės ir vaikų darželis arba parengiamoji klasė. Mokyklos vedėja E. Ruzgienė. Telef.: AP 7-4571.

Paskutinis išvažiavimas. Vasara baigiasi, baigiasi ir jos linksmybės gamtoje ir pajūriuose. LB New Yorko apygarda ateinančią sekmadienį, rugsėjo 18, Max Restaurant, Idlewild Inn, Long Island, ruošia paskutinę šios vasaros programą — gegužinę. Tai įprastinė LB programų vieta, lengvai pasiekiamą automobiliais Rockaway Blvd. keliu ir autobusais iš Parsons Blvd., Jamaica. Tikimės, kad oras bus gražus ir visi susitiksime nuotaikingame vasaros užbaigime.

Tretininkų kongreselis įvyksta lapkričio 6 Apreiškimo par. bažnyčioje ir salėje. Numatomos iškilmingos pamaldos su pamokslu, posėdis su paskaita ir vakarienė. Kongreselį kviečiami dalyvauti New Yorko ir New Jersey apylinkių tretininkai ir šv. Pranciškaus Asyžiečio mylėtojai. Tikslī programa bus paskelbta vėliau.

Kun. Juozas Šeškevičius, praleidęs Amerikoje pusmetį, rugsėjo 14 išskrido vėl į Braziliją, kur Villa Zelina lietuvių parapijose eina vikaro pareigas.

S. Palechek - Levickienė, pianistė, grįžo iš atostogų ir priima mokinius. Skambinti kas dien nuo 9-10 vak. arba nuo 8-9 iš ryto.

Ieškomas Jurgis Raulinaitis, (apie 70 m. amžiaus), seniau gyvenęs Hartford, Conn. Ieško žmona ir dukterys. Kas žino jo likimą arba dabartinę gyvenamą vietą, prašom rašyti: O. Raulinaitienė, Tarybinės Armijos 24, Prienai, Lietuva, arba: Miss M. Kazlauskas, 674 N. Elizabeth St., Lima, Ohio.

Moteris — auklė reikalinga lietuvių šeimai vaikams prižiūrėti. Dėl sąlygų skambinti: VI 9-0099.

MAIRONIO šeštadieninė mokykla Brooklyne pradeda mokslo metus rugsėjo 17 ir kviečia visą lietuvišką jaunimą įsijungti į jų būrį. Nuotr. V. Maželis.

Pranciškonų pamokslai. Tėv. Benvenutas Ramanauskas, O.F.M., šiuo metu vadovauja šv. Pranciškaus stigmų novenai Waterburyje. Novenos laikas rugsėjo 9 — 17. T. Leonardas Andriekus, O. F. M., vadovaus 40 valandų atilaidams Bridgeporte rugsėjo 18 — 20 ir Cheshireje, Pa., spalio 16 — 18.

NOVENA | ŠV. VINCENTĄ PAULIETĮ

Šv. Vinceto Pauliečio parapija Brooklyne (167 No. 5th St.) šiais metais mini 100 metų jubiliejų nuo įsisteigimo. Parapija įkurta 1860 m. lapkričio 11. Kaip žinome, šiais metais suėina 300 metų nuo šv. Vincento Pauliečio mirties. Šį dvigubą jubiliejų parapija pradeda iškilminga novena pirmadienį, rugsėjo 19. Novena baigsis šventojo mirties dieną — rugsėjo 27. Novena ves misijonierius kun. James McGrath. Mišios ir pamokslas rytais 7:45, vakarais pamokslai 7:30 val. Sekmadienį, rugsėjo 25, pamokslas 3 val. popiet.

Kviečiame visus buvusius ir esamus parapijiečius, kurie išsisklaidę po plačią apylinkę, bet maloniai prisimena savo parapiją, dalyvauti novenos pamaldose ir savo maldomis prašyti šv. Vincento Pauliečio globos savo ir parapijos reikaluose.

Kun.Th. Hóban
Parapijos klebonas

Parduodami palankiomis sąlygomis keturi namai Worcester, Mass., ir du namai Miami Beach, Fla. Namą galite įsigyti, įmokėdami nedidelį įnašą. Rašykite adresu: Mr. John V. Bačinskas, 1121 Euclid Ave., Miami Beach, Fla.

RUOSIAME LIETUVISKAS VESTUVES. SALĖS PARENGIMAMS IR SUSIRINKIMAMS NEMOKAMAI.
Tel. MU 3-2928
VACYS STEPONIS

Dr. Adolfas Damušis tarnybos reikalais šią savaitę keliom dienom iš Detroito buvo atvykęs į New Yorką ir dalyvavo chemikų korporacijos suvažiavime.

ŠACHATŲ SIMULTANAS

Baltijos Sachmatų Klubas, apimantis lietuvius, latvius ir estus, pradeda sezoną simultanu, kurį duos E. Mednis. Simultanas įvyks rugsėjo 16 Free Baltic House patalpose, 131 E. 70th St. New Yorke. Dalyvauti gali ir ne nariai.

E. Mednis šią vasarą žaidė su Amerikos studentų komanda, kuri pasaulio studentų pirmenybėse Leningrade laimėjo pirmą vietą. Favoritai rusai liko nustumti į antrą vietą. Prieš simultaną Mednis papasakos savo įspūdžius iš šios kelionės. Pradžią 8 val. vak.

Rugsėjo 23 ten pat šaukiamas klubo susirinkimas. Kartu bus pravedama registracija turnyriui, kuris prasidės spalio mėnesio pradžioje. Norintieji dalyvauti turnyre ir bendroje klubo veikloje, kviečiami atsilankyti.

Išnuomojamas kambarys su baldais ir visais patogumais vienam ar dviem asmenim. Galima naudotis ir virtuve. Mrs. Dome, 414 So. 5th Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Išnuomojami 5 šviesūs kambariai arti lietuvių parapijų. Geras susisiekimas su miestu. Pageidaujama ramios šeimos, ne daugių kaip 3 suaugusių asmenų. Kreiptis: 48 Marcy A., Brooklyn, N.Y. Tel. ST 2-9843.

Išnuomojami 2 atskiri ir šviesūs kambariai viengungiams su virtuve ir vonia prie Jamaica linijos traukinio, arti gražaus parko, Woodhavene. Kreiptis HI 1-4872

DĖMESIO!

Kas neturi kur ramiai leisti gyvenimo dienų, kreipkitės į Old Town Farm — poilsio namų — šeiminingą. Čia lietuviškas ir visad šviežias maistas, nes turi 600 akrų žemės. Augina savo gyvulių ir paukščių. Geri kambariai. Oras labai tyras. Gražios apylinkės pasiivaikščioti. Medicinos priežiūra. Tik 15 mylių nuo Waterbury, Conn. Išlaidos tik apie 100 dol. mėnesiui. Adresas: Bernice Blekis, Old Town Farm, Terryville, Conn. Tel. Bristol LUDlow 2-5113.

Kun. Kazimieras Senkus, kelių lietuviškų giesmynių autorius, rugsėjo 11-14 lankėsi Bostone ir tarėsi su komp. Jeronimu Kačinsku muzikiniais reikalais. Svečias buvo apsisostojęs šv. Petro par. klebonijoje.

Jėzaus Nukr. seselių vienuolyno koplyčios statybai paremti rugsėjo 18, 7 val. vak. šv. Petro par. salėje ruošiamas parengimas ir tuo pradedamas 2 savaitių vėjus. Parengimo metu kalbės rėmėjų pirm. kun. Al. Kontautas ir parodys paveiklus iš vyčių ekskursijos po Europą, Eucharistinį kongresą ir Kristaus Kančios vaidinimus.

N. Anglijos vyčių apskrities seimelis įvyks rugsėjo 24 ir 25 šv. Pranciškaus par. salėje Lawrence, Mass.

Sekmadieniais prie šv. Petro parapijos platinamos knygos, mišiolieliai, šventųjų gyvenimai ir kitos religinės knygos anglų kalba. Platinimą organizuoja Catholic Bible House organizacijos nariai.

Praejusį audra rugsėjo 12 per Bostoną padarė daug nuostolių ir šv. Petro par. pastatams, aplūpinėdama stogus ir nutraukdama elektros bei gaisro įspėjimo laidus. Labiausiai nukentėjo bažnyčia, — buvo nuplėsti jos sienas dengusieji vijokliai.

Susituokė. Šv. Petro par. bažnyčioje moterystės sakramentą priėmė šie asmenys: rugp. 23 — Robert O'Brien su Barbara Matulis. Rugs. 10 Jonas Samalis su Alena Račkauskaitė. Rugs. 11 Theodore Nelson su Lilija Platukiute.

Į šv. Petro parapijos chorą priimami nauji nariai. Kas jaučia patraukimą bažnytiniam giedojimui ir lietuviškai dainai, prašomas nedelsiant įsijungti į chorą. Repeticijos ir naujų narių įsiregistravimas vyksta 8:30 val. vakare. parapijos salėje prie E. 7-tos gatvės antradieniais ir ketvirtadieniais arba sekmadieniais po 10 val. mišių parapijos pobažnytinėje salėje. Maloniai kviečiami ir seniau chore dainavusieji nariai.

Išnuomojami 4 kambariai su virtuve ir vonia prie gero susisiekimo East New Yorke. Skambinti HY 8-2991 300 Pennsylvania Ave.

Parapijos rengiamo koncerto komiteto posėdis įvyko rugsėjo 7, 8 val. vak. klebonijoje. Vadovavo kun. J. Zuromskis. Buvo aptarti koncerto einamieji reikalai. Koncertas įvyks sausio 8, 1961. Nutarta artimiausiu laiku atspausdinti bilietus, vykdyti propagandą spaudoje, per radiją ir kitais būdais. Į koncerto komitetą įsijungė naujas narys — radijo valandos vedėjas Jonas Romanas. Jis apsiėmė vadovauti koncerto propagandos komisijai.

Gražiai veikia moksleiviai ateitininkai

Bostono moksleiviai ateitininkai gražiai veikė visus praeitus mokslo metus. Susirinkimus turėjo reguliariai kas mėnesį ir juos uoliai lankė. Rajoninė ateitininkų šventėje Marianopolje paruošė vaidinimą, Bostone suruošė straipsnių konkursą, kurio pirmąją vietą laimėjo Audronė Barūnaitė, o antrąją — Vida Galdikaitė. Konkursu mecenatu buvo Antanas Juknevičius, premijoms aukojęs 15 dol. Taip pat moksleiviai suruošė Bostono moksleivio ateitininko teismą, kuriame sumaniai moksleivių kaltino Kęstutis Norvaiša, o puikiai gynė Audronė Barūnaitė. 15 kuopos narių dalyvavo moksleivių ateitininkų rytų apygardos stovykloje ir aktyviai joje reiškesi. Keletas narių dalyvavo ir jubilėjiniame Ateitininkų Kongrese Chicagoje. Kuopą globoja dr. J. Leimonas.

Mirė ilgametė Darbininko skaitytoja

Kotryna Jasienė, išgyvenusi Amerikoje 58 metus, mirė rugpiučio 29 senelių bei invalidų namuose. Velionė iš Lietuvos atvyko į Brocktoną, vėliau persikėlė į Lewistoną, Me., iš ten atvyko į Bostoną, paskutiniu metu gyvenė 39 Old Harbor St., So. Boston, Mass. Palaidota su trejomis mišiomis Kalvarijos kapinėse. Laidotuvėmis rūpinosi duktė ir žentas Fragopulai. Kotryna Jasienė buvo labai malonus būdo dūkė. Jos namai visuomet buvo atviri visiems, turtingiems ir vargšams; ji buvo dosni aukų rinkėjams. Darbininko skaitytoja buvo nuo pirmojo jo numerio, išėjusio 1915 metais, iki savo mirties. Velionė mėgo skaityti ir daugiau laikraščių, bet Darbininkas buvo jai idomiausias ir mėgiamiausias. Nuliūdę liko duktė, žentas, anūkas ir kiti giminės bei artimieji. Bronė

Prieinamiausiomis kainomis su labai gerom išsimokėjimo sąlygom ir pristatymu į vietą iš ONOS IVASKIENĖS

BALDŲ KRAUTUVĖS

galima gauti butui moderniški baldai, įvairios lempos, vaikams lovuotės, virtuvės reikmenys ir k. LITHUANIAN FURNITURE CO. 366 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Off. Tel.: AN 8-4618 Res.: AN 8-5961

Krautuvėje galima gauti DARBININKA, pratešti prenumertą arba užsisakyti naujai.

VAITKUS FUNERAL HOME

197 WEBSTER Ave. PRANAS VAITKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS ir BALSAMUOTOJAS

Cambridge, Mass. NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį Nauja moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiamausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORK

Since 1889 OUR ONLY STORE We Deliver Anywhere We Telegraph Flowers Anywhere Weddings & Funerals our specialty

L A S K A S FLOWERS

"FLOWERS FOR EVERY OCCASION" 270 BROADWAY BROOKLYN 11, N. Y. Phone: EVergreen 4-8859 7281

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS)

Graborius-Balsamuotojas MODERNIŠKA KOPLYČIA 423 METROPOLITAN AVE. BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(BIELIAUSKAS)

FUNERAL HOME M. P. BALLAS — Directorius ALB. BALTRONAS - BALTON — Reikalų Vedėjas 660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y. NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

G R A B O R I U S BALSAMUOTOJAS 231 BEDFORD AVE. Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest Parkway Station) WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija Tel. Virginia 7-4499

Mūsų organizacijos narę Janiną NARŪNĘ-PAKŠTIENĘ, jos vyrui
PROF. DR. KAZIUI PAKSTUI
mirus, liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučia
LIETUVIŲ MOTERŲ ATSTOVYBĖ

Pranešame visiems ateitininkams, kad buvęs Ateitininkų Federacijos Vadas
prof. dr. KAZIMIERAS PAKŠTAS
mirė 1960 rugsėjo 11 dieną, 2:30 val. ryto Chicagoje. Palaidotas trečiadienį, rugsėjo 14 d., iš šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios šv. Kazimiero liet. kapinėse. Visi ateitininkų vienetai mėnesio eigoje kviečiami už velionies vėlę užprašyti šv. mišias, o artimiausiame savo susirinkime prisiminti jo gyvenimą ir darbus.
ATEITININKŲ FEDERACIJOS VALDYBA

Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apygardos
IŠVAŽIAVIMAS - GEGUŽINĖ
I V Y K S
SEKMADIENĮ, RUGSĖJO 18 DIENĄ
Idlewild Park Inn — Max Restaurant Hook Creek, L. I.
SODAS ATIDAROMAS 1 VAL. P.P. SOKIAI PRASIDEDA NUO 4 VAL. POPIET

KAIP NUVAŽIUOTI: automobiliais — Rockaway Blvd. pravažiavus Idlewild Airport dešinėje pusėje matyti Max Restaurant iškaba — Hook Creek iškyšulyje. Autobusais — Far Rockaway autobusu iš Parsons Blvd., Jamaica (tarp 88 Ave. ir Hillside Ave), imti bilietą iki Hook Creek. Autobuso išvažiavimo vieta pasiekiamą traukiniais: Jamaica Line iki 160 St., paėjėti tris blokus Parsons Blvd. kairėn; Queens Line iki Parsons Blvd., ten pat už pusės bloko autobuso sustojimo vieta.
Visi lietuviai maloniai kviečiami į nuotaikingą paskutinę IŠVYKĄ - PIKNIKĄ gražioje gamtoje.
Įeinant aukojama \$1.00.

Visi lietuviai, gyveną
GLENDALE
OZONE PARK
RICHMOND HILL
WOODHAVEN
balsuokite Lapkričio - Nov. 8 dieną tik už
JOHN J. TORMEY
demokratų kandidatą į State Assembly iš 13 A-D
Lietuvių Demokratų komitetas